

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

ANALÝZA POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH, NAVAZUJÍCÍCH A SOUVISEJÍCÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ MAS ŘÍČANSKA

v rámci projektu

Plán rozvoje sociálních služeb na území MAS Říčanska

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou dokument, který Vás může na první pohled odrazovat svým rozsahem. Jeho relativní obsáhlost je však dána tím, že jsme se pokusily jej uspořádat co nejvíce systematicky a strukturovaně, aby umožňoval nejen snadné vyhledávání potřebných informací, ale také případné doplňování informací nových či upravených. Struktura dokumentu je co nejvíce přizpůsobena potřebám tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb, a to jak z hlediska vytčených prioritních oblastí, tak souvisejících faktorů. Cílem dokumentu je seznámit čtenáře s nabídkou sociálních a navazujících služeb v regionu MAS Říčansko a jeho blízkém okolí. Spolu s využitím dalších podkladů jej budou moci členové pracovních skupin participujících na tvorbě Plánu využít jako zdroj informací o zdejších službách, jejich kapacitách, zaměření, organizačních záležitostech a dalších souvislostech.

Dokument je členěn na 3 hlavní části: služby se sídlem na území MAS Říčansko (kap. 2), služby se sídlem mimo území MAS Říčansko (kap. 3), všechny již dříve uvedené služby členěné dle prioritních oblastí (kap. 4). Kap. 2 a 3 jsou dále rozděleny na služby sociální (registrované) a služby navazující či související. Kapitola 4 je členěna dle prioritních oblastí.

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Poskytovatelé sociálních, navazujících a souvisejících služeb se sídlem na území MAS Říčanska	4
2.1. Registrované sociální služby	4
2.1.1. Registrované sociální služby zařazené do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje.....	6
2.2. Služby navazující a související.....	7
2.3. Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Říčany	10
3. Poskytovatelé sociálních, navazujících a souvisejících služeb se sídlem mimo území MAS Říčanska	10
3.1. Registrované sociální služby	11
3.2. Služby navazující a související.....	14
4. Služby obsluhující území MAS Říčanska, dle prioritních oblastí	15
4.1. Děti a mládež	15
4.1.1. Registrované sociální služby	16
4.1.2. Navazující a související služby.....	17
4.2. Rodiny	19
4.2.1. Registrované sociální služby	19
4.2.2. Navazující a související služby.....	22
4.3. Senioři	23
4.3.1. Registrované sociální služby	23
4.3.2. Navazující a související služby.....	30
4.4. Osoby se zdravotním postižením.....	33
4.4.1. Registrované sociální služby	33
4.4.2. Navazující a související služby.....	35
4.5. Osoby ohrožené sociálním vyloučením	37
4.5.1. Registrované sociální služby	37
4.5.2. Navazující a související služby.....	39
5. Dotazník pro poskytovatele služeb se sídlem na území MAS Říčanska.....	40
5.1. Metodologie.....	40
5.2. Hlavní zjištění	41
6. Shrnutí.....	42
7. Seznam tabulek.....	45
8. Příloha	47

1. Úvod

V předkládané analýze jsou studováni poskytovatelé sociálních, navazujících a souvisejících služeb obsluhující území MAS Říčansko (vymezení území viz Sociodemografická analýza území MAS Říčansko). Pozornost je věnována zejména poskytovatelům služeb se sídlem na území MAS Říčanska, tyto údaje jsou doplněny informacemi o poskytovatelích se sídlem mimo sledované území, kteří však své služby nabízejí rovněž zdejšími občanům. Analýza vychází z dat platných k 1. 7. 2018, která mohla být v případě potřeby v rámci připomínkového řízení aktualizována.

Analýza je zaměřena především na služby sociální, nezanedbatelnou část však představují služby, které jsme definovali jako navazující či související. Mezi služby navazující byly zařazeny služby s podobnou náplní práce, jakou mají služby sociální, které však neměly registraci na MPSV. Mezi služby související byly zařazeny služby, které pracovaly se specifickou cílovou skupinou, obdobně jako služby sociální. V rámci tohoto dokumentu ani vytvářeného plánu není rozdíl mezi službami navazujícími a souvisejícími podstatný.

V rámci analýzy navazujících a souvisejících služeb bylo obtížné určit ty služby, které do analýzy zařazeny budou a ty, které už nikoliv. Toto dilema jsme řešili zejména u volnočasových aktivit. V zásadě je možné konstatovat, že volnočasové aktivity pro seniory a zdravotně postižené jsme do analýzy zařadili, aktivity pro děti, mládež a rodiny nikoliv. Důvodem byl zejména rozdílný počet aktivit dle cílové skupiny (pro seniory málo, pro rodiny a děti hodně).

Předkládaná analýza poskytovatelů sociálních, navazujících a souvisejících služeb na území MAS Říčanska vychází z několika různorodých zdrojů dat. Hlavním zdrojem statistických informací je Registr poskytovatelů sociálních služeb, který spravuje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Odtud jsme čerpali údaje o poskytovatelích sociálních služeb na sledovaném území. Jednalo se např. o údaje o právní formě poskytovatele, o cílové skupině, na kterou je služba zaměřena, o formě poskytování služby, o počtu klientů či kapacitě lůžek v ubytovacích zařízeních.

Dalším zdrojem dat byla Síť sociálních služeb Středočeského kraje pro rok 2018. Do této sítě nejsou zařazeny všechny registrované sociální služby, ale pouze ty, které dostávají finanční podporu od Středočeského kraje (na základě Karty potřebnosti, kterou pro ORP Říčany vystavuje Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Říčany). Z tohoto zdroje dat jsme získali údaje o počtech úvazků přímé péče a počtech lůžek v ubytovacích zařízeních. Užitečná byla rovněž informace o převažující cílové skupině dané sociální služby. Z hlediska vytvářeného plánu sociálních služeb se pro nás jednalo o stěžejní dokument. Výsledný plán sociálních služeb by s ním měl být kompatibilní a umožňovat co nejlepší srovnání existující a plánované nabídky sociálních služeb na sledovaném území. Důležité je rovněž následné zařazení služeb do struktury financování ze zdrojů Středočeského kraje.

Doplňujícím zdrojem dat byl dotazník určený pro poskytovatele sociálních a navazujících služeb. Tento dotazník byl zaslán všem poskytovatelům služeb se sídlem na území MAS Říčansko. Dotazník byl velmi užitečným zdrojem dat o potřebách dotazovaných služeb a jejich klientů, o rozsahu vykonávané práce či objemu vynaložených finančních prostředků. Návrhovitost dotazníků však byla relativně nízká, a zejména s ohledem na vynaložené úsilí se tento sběr dat ukázal jako ne příliš efektivní. Dotazníky byly v několika případech nahrazeny elektronickou komunikací s poskytovateli, aby byly získány některé potřebné informace, např. údaje o počtu úvazků přímé péče, počtu lůžek či principu fungování dané služby.

Elektronická, příp. telefonická komunikace byla výhradním zdrojem informací o poskytovatelích zejména sociálních služeb, kteří mají sídlo mimo území MAS Říčansko, ale své služby nabízejí také zdejšími občanům. Tito poskytovatelé byli osloveni na základě seznamu spolupracujících organizací předaného Odborem sociálních věcí a zdravotnictví v Říčanech. Jednalo se o velmi rozsáhlý seznam, a proto jsou v následující analýze (až na výjimku, která potvrzuje pravidlo) zpracováni pouze ti poskytovatelé, kteří reagovali na elektronickou komunikaci a potvrdili, že svými službami obsluhují také obyvatele Říčanska.

2. Poskytovatelé sociálních, navazujících a souvisejících služeb se sídlem na území MAS Říčanska

Do analýzy sociálních, navazujících a souvisejících služeb bylo zařazeno celkem 43 poskytovatelů (16 poskytovatelů registrovaných sociálních služeb, 29 poskytovatelů služeb navazujících či souvisejících), kteří sídlí na území MAS Říčanska. Zatímco seznam poskytovatelů registrovaných sociálních služeb je vyčerpávající, neboť jsme vycházeli z Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV, počet poskytovatelů navazujících a souvisejících služeb je variabilní; do značné míry záleželo na rozhodnutí autorů dokumentu, které organizace do analýzy ještě zařadit a které už nikoliv. Vliv na zařazení do analýzy měla mj. četnost nabízených služeb v regionu či jejich blízkost k sociální problematice.

2.1. Registrované sociální služby

K 1. 7. 2018 působilo na území MAS Říčanska 16 poskytovatelů, kteří dohromady provozovali 29 registrovaných sociálních služeb (tab. 1). Velká část těchto poskytovatelů nabízela 3 registrované sociální služby (Cesta Integrace, DPS Senior a stacionář Olga, DS Říčany, Komunitní centrum Říčany, Terapeutické centrum Modré dveře). Naprostá většina poskytovatelů sídlila přímo ve městě Říčany (v rámci celého katastru); dalšími sídly poskytovatelů registrovaných sociálních služeb byly Mnichovice (2 poskytovatelé), Průhonice (1 poskytovatel), Mukařov (1 poskytovatel), Pyšely (1 poskytovatel), Světlá (1 poskytovatel) a Vyžlovka (1 poskytovatel).

Z hlediska právní formy poskytovatele je možné konstatovat, že nejčastěji jsou zdejší poskytovatelé společnostmi s ručením omezeným (4 poskytovatelé), kteří zřídili soukromé domovy pro seniory. Naopak nejméně často jsou zřizovateli obce, fyzické osoby a církevní společnosti (1 poskytovatel). Detailní členění všech poskytovatelů dle právní formy lze nalézt v tab. 20 v příloze dokumentu.

Jak již bylo řečeno, na území MAS Říčanska je poskytováno 26 registrovaných sociálních služeb. Jedná se především služby pobytové (13 služeb), dále služby, které jsou poskytovány v ambulantní a zároveň terénní formě (8 služeb), méně zastoupeny jsou výlučně terénní služby (4 služby) a služby pouze ambulantní (4 služby). Jmenný seznam služeb dle formy poskytování je obsažen v tab. 21 v příloze tohoto dokumentu.

V souladu s rozložením registrovaných sociálních služeb dle formy poskytování je z provedené analýzy patrné, že nejčastěji nabízenými sociálními službami jsou domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem (tab. 2). Některé sociální služby na území MAS Říčanska zcela chybí, např. raná péče, chráněné bydlení či azylové domy. Mezi sociální služby, které zde jsou, ale jsou nejméně zastoupeny,

patří osobní asistence, sociální rehabilitace či nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (tab. 2). Jmenný seznam jednotlivých druhů služeb se sídlem na území MAS Říčanska je obsažen v tab. 22 v příloze.

Tab. 1 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb se sídlem na území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Poskytovatel	Zařízení poskytovatele	Druh služby	Formy poskytování služeb	Adresa zařízení
Alzheimercentrum Průhonice, z.ú.	Alzheimercentrum Průhonice	Denní stacionáře	ambulantní	Průhonice
	Alzheimercentrum Průhonice	Domovy se zvláštním režimem	pobytové	Průhonice
Alzheimer Home z.ú.	Alzheimer Home Pyšely	Domovy se zvláštním režimem	pobytové	Pyšely
Arcidiecézní charita Praha	Domov pro seniory kardinála Berana	Domovy pro seniory	pobytové	Mukařov
Cesta Integrace, o.p.s	Klub Cesta	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	ambulantní, terénní	Říčany
	Centrum primárních programů	Odborné sociální poradenství	terénní	Říčany
	Občanská poradna Říčany, Občanská poradna Mnichovice	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Říčany, Mnichovice
Domov Pod Kavčí Skálou, poskyt. soc. služeb	Domov Pod Kavčí Skálou, poskyt. sociálních služeb	Domovy pro seniory	pobytové	Říčany
Domov pro seniory Blaník s.r.o	Domov pro seniory Blaník	Domovy pro seniory	pobytové	Mnichovice
	Domov pro seniory Blaník	Domovy se zvláštním režimem	pobytové	Mnichovice
Domov seniorů Světice, s.r.o.	Domov seniorů Světice	Domovy pro seniory	pobytové	Světice
DPS Senior a stacionář Olga Říčany, příspě. org.	Stacionář Olga	Denní stacionáře	ambulantní	Říčany
	Pečovatelská služba	Pečovatelská služba	ambulantní, terénní	Říčany
	Stacionář Olga	Odlehčovací služby	pobytové	Říčany
DS Říčany s.r.o	Domov seniorů Říčany	Domovy se zvláštním režimem	pobytové	Říčany
	Domov seniorů Říčany	Domovy pro seniory	pobytové	Říčany
	Domov seniorů Říčany	Odlehčovací služby	pobytové	Říčany
Josef Strouhal	Senior dům Felicita	Odlehčovací služby	pobytové	Výžlovka
Komunitní centrum Říčany, o.p.s	Komunitní centrum Říčany	Osobní asistence	terénní	Říčany
	Komunitní centrum Říčany	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	terénní	Říčany
	Spolu doma - rodinná asistence	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	ambulantní, terénní	Říčany
Město Mnichovice	Pečovatelská služba	Pečovatelská služba	terénní	Mnichovice
Seniorcentrum Říčany	Seniorcentrum Říčany	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	ambulantní, terénní	Říčany
	Seniorcentrum Říčany	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	ambulantní, terénní	Říčany
Rozum a Cít, z.s.	Poradenské centrum pro náhradní rodinnou péči Rozum a Cít	Odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní	Říčany
Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.	Terapeutické centrum Modré dveře	Krizová pomoc	ambulantní	Říčany
	Terapeutické centrum Modré dveře	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	ambulantní, terénní	Říčany
	Terapeutické centrum Modré dveře	Sociální rehabilitace	ambulantní, terénní	Říčany
Victorianna s.r.o.	Senior dům Marta	Domovy pro seniory	pobytové	Říčany

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV)

Tab. 2 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, dle druhu služby, stav k 1. 7. 2018

SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ	SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE						SLUŽBY SOCIÁLNÍ PREVENCE					
	Odborné sociální poradensví	Domovy pro seniory	Domovy se zvláštním režimem	Odlehčovací služby	Pečovatelská služba	Denní stacionáře	Osobní asistence	Sociálně aktiv. služby pro seniory a osoby se zdr. postižením	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Krizová pomoc	Nizkoprahová zařízení pro děti a mládež	Sociální rehabilitace
Počet	3	6	4	3	2	2	1	3	2	1	1	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV)

Pozn.: jmenné seznamy dle druhu služby uvedeny v tab. 22 v příloze

Na základě dat pocházejících z Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV bylo možné určit počet služeb zaměřených na určitou cílovou skupinu (tab. 3). Určitým omezením těchto dat je skutečnost, že se nejedná o údaj o převažující cílové skupině, jako tomu je v rámci Sítě sociálních služeb Středočeského kraje, ale o jednu z několika potenciálních cílových skupin. Zpracovaná data tak mohou být zavádějící. Dle tohoto zdroje je možné konstatovat, že služby na území MAS Říčansko jsou nejčastěji zaměřeny na seniory a osoby se zdravotním postižením. Ostatní cílové skupiny jsou zastoupeny již podstatně méně. Např. rodinám s dětmi se věnuje 5 registrovaných sociálních služeb, osobám vedoucím rizikový způsob života 2 sociální služby (tab. 3).

Tab. 3 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, dle cílové skupiny, stav k 1. 7. 2018

	Senioři	Osoby se zdravotním postižením	Osoby s chronickým duševním onemocněním	Osoby s tělesným postižením	Rodiny s dětmi	Osoby s chronickým onemocněním	Osoby s kombinovaným postižením	Osoby s mentálním postižením	Děti a mládež (6–26 let) ohrožené společensky nežádoucími vlivy	Osoby s jiným zdravotním postižením	Osoby v krizi	Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou jím ohroženy	Etnické menšiny	Osoby se zrakovým postižením	Osoby se sluchovým postižením	Oběti domácího násilí	Oběti trestné činnosti	Osoby komerčně zneužívané	Osoby bez přístřeší
Počet služeb	16	14	6	6	5	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1	1	1	1	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV)

Pozn.: jedna služba může být zaměřena na více cílových skupin, cílové skupiny se mohou prolínat (např. senior se zdravotním postižením)

2.1.1. Registrované sociální služby zařazené do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje

Část registrovaných sociálních služeb byla na základě vystavení Karty potřeby Odborem sociálních věcí a zdravotnictví v Říčanech zařazena do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje na rok 2018 (dále jen „Sít“). Těchto služeb bylo celkem 19 a provozovalo je 10 poskytovatelů (tab. 4). Zařazení do Sítě mj. znamená, že se Středočeský kraj finančně podílí na jejich provozu.

Tab. 4 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, zařazené do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje na rok 2018

Název poskytovatele	Druh služby	Úvazky přímé péče	Počet lůžek
Alzheimercentrum Průhonice, z.ú.	Domov se zvláštním režimem	x	40
Arc. char. Praha (Domov pro seniory kardinála Berana)	Domov pro seniory	x	27
Cesta integrace, o.p.s.	Odborné sociální poradenství	4,82	x
Cesta integrace, o.p.s.	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3,15	x
Cesta integrace, o.p.s.	Odborné sociální poradenství	3,25	x
Domov Pod Kavčí Skálou, poskyt. soc. služeb	Domov pro seniory	x	55
Domov pro seniory Blaník s.r.o.	Domov pro seniory	x	6
Domov pro seniory Blaník s.r.o.	Domov se zvláštním režimem	x	54
DPS SENIOR a stacionář Olga Říčany, příspě. org.	Pečovatelská služba	8,00	x
DPS SENIOR a stacionář Olga Říčany, příspě. org.	Denní stacionář	3,00	x
DPS SENIOR a stacionář Olga Říčany, příspě. org.	Odlehčovací služby (s pobyt. formou)	1,70	4
Komunitní centrum Říčany, o.p.s.	Osobní asistence	5,50	x
Komunitní centrum Říčany, o.p.s.	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdr. postižením	0,50	x
Komunitní centrum Říčany, o.p.s.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3,00	x
Město Mnichovice	Pečovatelská služba	1,15	x
Rozum a Cit, z. s.	Odborné sociální poradenství	2,65	x
Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.	Sociální rehabilitace	3,60	x
Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdr. postižením	2,18	x
Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.	Krizová pomoc	1,35	x

Zdroj: Sít' sociálních služeb Středočeského kraje na rok 2018

Většina sociálních služeb zařazených do Sítě je poskytována nestátními neziskovými organizacemi (11 služeb), menší část je poskytována příspěvkovými organizacemi města či kraje, komerčním sektorem, církevním zřizovatelem či městem. Detailní členění služeb dle typu poskytovatele je obsaženo v tab. 23 v příloze dokumentu.

Data ze Sítě umožňují vymezit počet sociálních služeb dle jedné převažující cílové skupiny. U necelé poloviny služeb zařazených v Síti jsou převažující cílovou skupinou senioři. Relativně velká pozornost je věnována rovněž osobám s chronickým duševním onemocněním. Méně zastoupeny jsou osoby v krizi, děti a mládež, rodiny a osoby se zdravotním postižením. Služby pro některé cílové skupiny zcela chybí. Jmenný seznam služeb dle převažující cílové skupiny je obsažen v tab. 24 v příloze.

2.2. Služby navazující a související

Jak již bylo řečeno v úvodu, mezi služby navazující byly zařazeny služby s obdobnou náplní práce, jakou mají služby sociální, které však nejsou registrované na MPSV. Mezi služby související byly zařazeny služby, které pracovaly se specifickou cílovou skupinou, obdobně jako služby sociální. Nebyly zahrnuty organizace poskytující standardní služby pro většinovou populaci (např. lékaři, mateřské, základní či střední školy), ačkoliv bezesporu hrají důležitou roli ve fungování společnosti jako celku a jejich podpůrná funkce je nezastupitelná. Do analýzy jsme se rozhodli zahrnout pouze organizace zaměřené na určité specifické cílové skupiny.

Zatímco seznam poskytovatelů registrovaných sociálních služeb byl vyčerpávající, neboť jsme vycházeli z Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV, počet poskytovatelů navazujících a souvisejících služeb je variabilní; do značné míry záleželo na rozhodnutí autorů dokumentu, které organizace do analýzy ještě zařadit a které už nikoliv. Nejvíce diskutabilní může být patrně zařazení či nezařazení organizací věnujících se volnočasovým aktivitám jednotlivých cílových skupin. Z důvodu široké nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež jsme tyto do analýzy nezahrnuli; naopak

volnočasové aktivity pro seniory a zdravotně postižené zařazeny byly. Do analýzy nebyly zařazeny také psychologické a terapeutické služby, a to rovněž z důvodu jejich relativní regionální dostupnosti.

Celkem bylo navazujících a souvisejících služeb na území MAS Říčanska vytipováno 29. Jak již bylo naznačeno výše, toto číslo není možné např. srovnávat s jinými lokalitami, neboť např. v Říčanech je nabízena řada volnočasových aktivit pro děti a mládež, které však do analýzy, právě pro jejich dostupnost, zařazeny nebyly. Na základě celkového počtu vytipovaných navazujících a souvisejících služeb je možné konstatovat, že tyto služby na území MAS Říčansko nabízeny jsou, z velké části jsou však koncentrovány do větších obcí (převážně do města Říčany).

Vytipované služby byly rozděleny do tematických 4 skupin, dle oblastí, které pokrývaly a 5. skupina byla tvořena všeobecně zaměřenými službami, které pro jejich komplexnost nebylo možné zařadit ani do jedné ze 4 vytvořených skupin (tab. 6). Jednalo se o: služby pro rodiny s dětmi, služby pro seniory a zdravotně postižené, zdravotnické služby, školská zařízení a další podpůrné služby. Jednotlivé skupiny se mohou překrývat a byly vytvořeny na základě rozhodnutí autorů dokumentu; vytipované služby by zcela jistě mohly být rozděleny také do jinak vymezených skupin.

Mezi služby pro rodiny s dětmi byly zařazeny organizace poskytující poradenství, ať už v oblasti sociální nebo např. oblasti výchovně-vzdělávací. Tyto organizace působí převážně v Říčanech a některé ze služeb jsou hrazeny klienty. Byly sem mj. zařazeny pedagogicko-psychologické poradny či organizace věnující se náhradní rodinné péči (tab. 6).

V rámci skupiny služeb určených pro seniory a zdravotně postižené převládají služby pro seniory. Služby určené výlučně zdravotně postiženým byly na sledovaném území MAS Říčansko zjištěny dvě, a to pracovní aktivizační programy realizované organizací Envero, z.s. a dále Klub Kvítek zabezpečující volnočasové aktivity pro handicapované formou jezdeckého výcviku. Mezi navazující a související služby pro seniory byly zařazeny služby ubytovacího charakteru, volnočasové organizace a služby pomáhající s přepravou seniorů (tab. 6). Velká část těchto služeb je opět nabízena v Říčanech, některé z nich jsou určeny pouze pro trvale bydlící obyvatele (DPS Senior, Senior taxi Říčany). Volnočasové aktivity (Kluby seniorů) působí ve větších obcích v rámci sledovaného území.

Do skupiny nazvané „Zdravotnické služby“ byly zařazeny organizace poskytující zdravotní péči specifickým cílovým skupinám, nikoliv však již obvodní ani odborní lékaři či nemocnice. Většina těchto služeb se sídlem na území MAS Říčanska má pobytový charakter a není soustředěna pouze do města Říčany, ale funguje dále ve Strančicích či Mukařově (resp. Vojkově). Výjimkou je domácí zdravotní péče poskytovaná Nemocnicí Říčany, která je terénní (tab. 6).

Ve sledované oblasti fungují celkem 3 školská zařízení, která jsou určena pro děti a mládež se specifickými vzdělávacími potřebami. Jedná se o 2 základní školy a 1 školu střední. V oblasti působí rovněž dětský domov (tab. 6).

Podpůrnou funkci pro všechny obyvatele města Říčany a blízkého okolí má Městská policie Říčany, která provádí zejména hlídkovou a kontrolní činnost. V širším okolí působí Policie ČR – Obvodní odd. Říčany, která se zabývá převážně trestnou činností osob. Působnost obou uvedených složek Policie je preventivní i represivní, úzce spolupracují s některými poskytovateli soc. služeb, včetně Odboru sociálních věcí a zdravotnictví Říčany. Podpůrnou funkci má rovněž Potravinová banka Central, která od počátku července 2018 sídlí v Modleticích u Prahy. V tomto skladu mohou, po uzavření smlouvy, poskytovatelé sociálních i navazujících služeb odebírat potraviny a distribuovat je dále svým klientům.

Tab. 6 – Přehled vybraných navazujících a souvisejících služeb se sídlem na území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Název organizace/služby	Zaměření služby	Adresa služby
Služby pro rodiny s dětmi		
Poradenské centrum pro rodinu a děti "Úsměv", z.s.	Poradenství a služby v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, jejich rodičů a osob pečujících.	Říčany
Rozuma a cit, z.s.	Doprovázení pěstounských rodin	Říčany
Famí charita Mnichovice	Církví instituce.	Mnichovice
Pražská pedagogicko-psychologická poradna s.r.o.,	Školské poradenské zařízení. Soukromá poradna poskytující psychologické a speciálně pedagogické služby ve školství.	Říčany
Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje	Školské poradenské zařízení. Odborné psychologické a speciálně pedagogické služby ve školství.	Strančice
Kulturní a komunitní centrum Mukařov	Programy a kroužky pro děti i dospělé, sociální poradenství, obecní knihovna.	Mukařov
Mediační centrum Mediace&Dialog	Mimosoudní řešení sporu, konfliktu, pře či nedorozumění. Působí v rámci Cesty Integrace	Říčany
Služby pro seniory a zdravotně postižené		
ENVERO, z.s.	Pracovně aktivizační programy pro osoby, které jsou z důvodu zdrav. nebo soc. handicapu ohroženy natrhu práce.	Říčany
DPS Senior	Dům zvláštního určení obsahující 99 bytů zvláštního určení. Součástí příspěvkové organizace DPS Senior a stacionář Olga.	Říčany
Senior taxi Říčany	Taxislužba dotovaná městem Říčany.	Říčany
Převážná nemocných a seniorů Průhonice	Taxislužba dotovaná městem Průhonice.	Průhonice
Famí charita v Říčanech	Církví instituce.	Říčany
Senior park Kunice	Bytový komplex pro seniory, bezbariérové bydlení.	Kunice
Klub Kvítek	Jezdecký výcvik handicapovaných osob a paradržura.	Ondřejov
Klub Senior	Aktivita pro seniory a zdravotně postižené, zabezpečuje Seniorcentrum Říčany. Působí v DPS Senior.	Říčany
Klub seniorů Mnichovice		Mnichovice
Klub seniorů Pyšely		Pyšely
Klub seniorů ČČK Strančice		Strančice
Zdravotnické služby		
Dětské centrum Strančice, příspěv. org.	Zdravotnické pobytové zařízení, poskytuje péči o děti s kombinovaným postižením.	Strančice
Olivova dětská léčebna o.ps.	Zdravotnické zařízení, poskytuje dětem léčebně rehabilitační a následnou péči.	Říčany
Léčebna dlouhodobě nemocných na Vojkově	Lůžkové zdravotnické zařízení, poskytuje ústavní péči zaměřenou především na ošetřovatelskou a rehabilitační péči.	Mukařov
Nemocnice Říčany, a.s., člen skupiny Angel.	Domácí zdravotní péče; poskytuje odborné zdravotní úkony hrazené ze zdravotního pojištění.	Říčany
Školská zařízení		
4. ZŠ Nerudova Říčany, příspěv. org.	Škola pro žáky se zdravotním postižením a kombinovanými vadami.	Říčany
ZŠ Olešovice	Škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.	Olešovice, Kamenice
Střední škola řemesel Kunice, příspěvková organizace	Speciální střední škola poskytující vzdělání s výučním listem žákům ze základních praktických a speciálních škol.	Všešimý, Kunice
Dětský domov a Školní jídelna Pyšely	Školské zařízení pro výkon ústavní výchovy.	Pyšely
Další podpůrné služby		
Městská policie Říčany	Hlídková a kontrolní činnost, zákroky a úkony ve městě Říčany a v jeho místních částech (Radošovice, Jazlovce, Kuří, Pacov, Strašín, Voděrádky).	Říčany
Potravinová banka Central	Sklad potravinové banky Central, která obsluhuje velkou část Středočeského kraje, včetně Říčanska.	Modletice
Policie ČR Obvodní odd. Říčany	Chrání bezpečnost osob a majetku, veřejný pořádek a předchází trestné činnosti.	Říčany

Zdroj: Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Říčany, síť Internet, vlastní šetření

2.3. Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Říčany

Mezi poskytovatele služeb na Říčansku byl v rámci tohoto dokumentu zařazen rovněž Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Říčany, ačkoliv se nejedná o typického poskytovatele sociálních služeb, neboť jeho funkce je více koordinační a informační.

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví (dále též „OSVZ“) zajišťuje výkon sociální práce v samostatné působnosti obce a zároveň v přenesené působnosti státní správy na celém správním obvodu obce s rozšířenou působností (dále též „ORP“) Říčan. Jedná se mimo jiné o odbornou práci s jedinci a rodinami, koordinaci, zastupování, sociální poradenství, podávání žádostí apod. Pro informaci uvádíme, že do ORP Říčany spadá 52 obcí, zatímco do MAS Říčansko je zapojeno 38 obcí, z čehož 35 spadá do ORP Říčany, 1 do ORP Černošice a 2 do ORP Benešov (více viz Sociodemografická analýza).

Činnost OSVZ je možné rozdělit na péči o:

- rodinu a ohrožené děti,
- osoby se zdravotním postižením,
- seniory,
- osoby ohrožené sociálním vyloučením,
- osoby ohrožené rizikovým způsobem života.

Personálně nejnáročnější částí OSVZ je oblast věnovaná sociálně-právní ochraně dětí (OSPOD), kterou zajišťuje devět terénních sociálních pracovníků, jeden kurátor pro děti a mládež a dvě sociální pracovníce zabývající se náhradní rodinnou péčí. OSPOD se zaměřuje mimo jiné na děti ohrožené syndromem CAN. Za takové se považují děti zanedbané, týrané a zneužívané a i takové, které vyrůstají v rodině, kde dochází k domácímu násilí mezi rodiči. Tým OSVZ – OSPOD se kromě přímé práce v ohrožených rodinách snaží tomuto jevu předcházet a to formou programů primární prevence. Komise pro sociálně právní ochranu dětí, která je součástí OSPOD, pravidelně organizuje program primární prevence na základních školách za účelem omezení těchto patologických jevů. Jedná se především o projekt primární prevence Tváře lásky a Zuřivec.

3. Poskytovatelé sociálních, navazujících a souvisejících služeb se sídlem mimo území MAS Říčanska

Poskytovatelé sociálních, navazujících a souvisejících služeb se sídlem mimo MAS Říčanska byli kontaktováni převážně na základě seznamu spolupracujících organizací, který byl v rámci spolupráce na projektu předán Odborem sociálních věcí a zdravotnictví Říčany. Menší část poskytovatelů byla kontaktována na základě doporučení některého z místních poskytovatelů sociálních služeb.

Tito poskytovatelé byli osloveni prostřednictvím elektronické komunikace a byli dotázáni, zda v posledních 4 letech (2014–2017) poskytovali své služby obyvatelům z říčanského regionu. Na dotaz reagovalo celkem 38 poskytovatelů, z čehož 7 odpovědělo negativně; buď uvedlo, že požadované informace nejsou schopni zjistit, nebo že osobám ze sledovaného území své služby neposkytovali. Z 31 poskytovatelů, kteří odpověděli pozitivně, bylo 23 poskytovatelů registrovaných sociálních služeb a 8 poskytovatelů služeb navazujících nebo souvisejících. Do analýzy bylo zařazeno pouze zmíněných 31 organizací, neboť jsme od nich měli potvrzeno, že skutečně zdejšími obyvatelům své služby poskytují

a zároveň bylo díky doplňující komunikaci možné zjistit další, pro analýzu a vytváření plánu sociálních služeb, potřebné informace. Následným ověřením na OSVZ Říčany bylo zjištěno, že poskytovatelé, kteří reagovali na zasláný mail, byli z velké části ti, které OSVZ označil za často a dobře spolupracující. Na základě tohoto je možné konstatovat, že do analýzy byli zařazeni ti poskytovatelé služeb se sídlem mimo MAS Říčansko, kteří jsou pro zdejší region nejpřínosnější.

3.1. Registrované sociální služby

Na základě provedeného šetření bylo zjištěno, že v letech 2014–2017 využívaly osoby z území MAS Říčansko služby minimálně 23 poskytovatelů registrovaných sociálních služeb, jejichž sídlo bylo mimo sledované území. Tito poskytovatelé buď na území rovněž působili (v případě terénní formy poskytovaných služeb), nebo zdejší obyvatelé za službami dojížděli, příp. v nich pobývali. Celkový počet takovýchto služeb využívaných osobami z Říčanska zařazených do analýzy byl 37 (tab. 7).

Z hlediska právní formy poskytovatele je možné konstatovat, že z 23 vybraných poskytovatelů fungovala 1/3 jako spolek a necelá 1/4 jako příspěvková organizace. Zbývající právní formy byly zastoupeny méně často. Podrobná tabulka č. 25, znázorňující rozložení vybraných poskytovatelů dle právní formy, je obsažena v příloze.

Mezi nejčastěji využívané služby patřily služby pobytové (13 služeb). Jednalo se zejména o domovy pro seniory, ale také o domovy se zvláštním režimem, odlehčovací služby či azylové domy (tab. 8). Časté zastoupení měly také služby poskytované zároveň ambulantní i terénní formou (10 služeb), které byly tvořeny mj. sociálně aktivizačními službami pro rodiny s dětmi nebo pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Také terénní forma poskytování služeb patřila k těm častěji využívaným; těchto služeb bylo vytipováno 8 a jednalo se mj. o službu osobní asistence či telefonické krizové pomoci. Ostatní formy poskytování služeb byly již méně časté; 5 služeb bylo poskytováno výlučně ambulantně a 1 služba měla charakter pobytový a zároveň terénní. Zastoupení sociálních služeb se sídlem mimo MAS Říčansko, dle formy poskytování je uvedeno v tabulce č. 26 v příloze tohoto dokumentu.

Mezi druhy sociálních služeb, které byly v letech 2014–2017 poskytovány obyvatelům Říčan a okolí poskytovateli sídlícími mimo tento region, byly obsaženy jak služby, které na tomto území již zastoupeny byly, tak služby, které zde chybí. Nejčastěji byly využívány domovy pro seniory, ačkoliv počet klientů z území MAS Říčanska se výrazně lišil. Četnost dalších služeb obsluhujících potřebné z Říčan a okolí byla nižší, celkový počet druhů těchto služeb byl však relativně vysoký (tab. 8).

Mezi sociální služby, které zde nesídlí, ale své služby zdejšími občany nabízejí, patří mj. raná péče, azylové domy či noclehárny, se sídlem v Praze, nebo naopak terénní programy či kontaktní centrum se sídlem v Benešově (tab. 7 a 8). Tyto sociální služby nejsou na studovaném území poskytovány žádnou zdejší organizací.

Tab. 7 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb se sídlem mimo území MAS Říčanska, kteří zde působí nebo poskytují služby klientům z tohoto území, stav k 1. 7. 2018

Název poskytovatele	Název zařízení	Druh služby	Formy poskytování služeb	Adresa zařízení
Bílý kruh bezpečí, z.s.	Centrála Bílého kruhu bezpečí, z.s., odborné soc. por. v hl.m. Praze	Odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní	Praha 5
Centrin CZ s.r.o.	Centrin	Domovy pro seniory	pobytové	Zruč nad Sázavou
	Centrin	Domovy se zvláštním režimem	pobytové	Zruč nad Sázavou
	Centrin	Odlehčovací služby	pobytové	Zruč nad Sázavou
Centrum psychol. – sociál. poradenství STČK	Pracoviště Praha západ - východ	Odborné sociální poradenství	ambulantní	Praha
Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s.	CSS Hvozdy, o.p.s. - OS	Odlehčovací služby	pobytové	Štěchovice
	CSS Hvozdy, o.p.s. - STD	Sociálně terapeutické dílny	ambulantní	Štěchovice
	CSS Hvozdy, o.p.s. - TS	Týdenní stacionář	pobytové	Štěchovice
Člověk zpět k člověku, z.s.	Dům domácí péče	Domovy se zvláštním režimem	pobytové	Samopše, Sázava
Dětské krizové centrum	Dětské krizové centrum	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	ambulantní, terénní	Praha
	Dětské krizové centrum	Krizová pomoc	ambulantní, terénní	Praha
	Dětské krizové centrum	Telefonická krizová pomoc	terénní	Praha
Diakonie ČCE - středisko Praha	Raná péče - pracoviště Praha	Raná péče	ambulantní, terénní	Praha 5
Domov Hačka se sídlem v Olešce, pos. soc. sl.	Domov Hačka se sídlem v Olešce	Domovy pro seniory	pobytové	Oleška u Českého Brodu
Domov Na Hrádku, pos. soc. sl.	Domov Na Hrádku	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	pobytové	Červený Hrádek, Uhlířské Janovice
Domov seniorů Úvaly, poskyt. soc. služeb	Domov seniorů Úvaly, poskyt. soc. sl.	Domovy pro seniory	pobytové	Úvaly
Dům kněžny Emmy - domov pro seniory	Dům kněžny Emmy - domov pro seniory	Domovy pro seniory	pobytové	Neratovice
Famí charita Starý Knín	Středisko Velké Popovice	Osobní asistence	terénní	Nový Knín
HEWER, z.s.	HEWER - osobní asistence pro STČK	Osobní asistence	terénní	Praha 10
HoSt Home - Start Česká republika, z.ú.	HoSt Home - Start Česká republika, z.ú.	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	terénní	Praha
LECCOS, z.s.	SAS pro rodiny s dětmi	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	ambulantní, terénní	Český Brod
Linka bezpečí	Linka bezpečí	Telefonická krizová pomoc	terénní	Praha
	Rodičovská linka	Telefonická krizová pomoc	terénní	Praha
Magdaléna, o.p.s.	Terénní program Magdaléna - Benešovsko a Praha východ	Terénní programy	terénní	Benešov
	K - centrum Benešov, Magdaléna o.p.s.	Kontaktní centra	ambulantní	Benešov
Město Kouřim	Domov pro seniory u Pražské brány	Domovy pro seniory	pobytové	Kouřim
	Dům Naděje Praha-Záběhlce	Azylové domy	pobytové	Praha 10
	Dům Naděje Praha-Žižkov	Azylové domy	pobytové	Praha 3
	Středisko Naděje Praha-Na Slupi	Noclehárny	ambulantní	Praha 2
Naděje	Středisko Naděje Praha-Bolzanova	Nízkoprahová denní centra	ambulantní	Praha 1
	Intervenční centrum Respondeo	Intervenční centra	ambulantní, terénní	Nymburk
Rytmus Střední Čechy, o.p.s.	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.	Sociální rehabilitace	ambulantní, terénní	Benešov
	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.	Podpora samostatného bydlení	terénní	Benešov
Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.	Terapeutické centrum Modré dveře	Sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP	ambulantní, terénní	Kostelec nad Č.l.
	Terapeutické centrum Modré dveře	Sociální rehabilitace	ambulantní, terénní	Kostelec nad Č.l.
TŘI, o.p.s.	Hospic Dobrého Pastýře Čerčany	Odlehčovací služby	terénní, pobytové	Čerčany
	Hospic Dobrého Pastýře Čerčany	Odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní	Čerčany

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV), vlastní šetření

Z komunikace s OSVZ vyplynulo, že absence poskytovatele rané péče na území Říčanska nepředstavuje žádný problém, neboť zdejší rodiny mohou využívat služby sídlící v hlavním městě, které navíc nabízí větší anonymitu a zároveň možnost výběru konkrétní organizace. Tyto služby následně dojíždějí za svými klienty na Říčansko. Za nepříznivou naopak označil OSVZ Říčany absenci azylového domu, chráněného pracovního místa a chráněného bydlení pro absolventy zdejších základních a středních škol pro studenty se speciálními vzdělávacími potřebami. Zejména pro zimní období by bylo, dle OSVZ Říčany, přínosné mít krizové místo, kam by bylo možné umístit na noc ohrožené osoby. Kromě dobré spolupráce s ranou péčí v Praze OSVZ Říčany vítá rovněž působení mobilního hospice Dobrého pastýře z Čerčan, který do Řičan pravidelně zajíždí.

Tab. 8 – Registrované sociální služby se sídlem mimo území MAS Říčanska, které zde působí nebo poskytují služby klientům z tohoto území, stav k 1. 7. 2018

	Druh sociální služby	Počet		Druh sociální služby	Počet
SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ	Odborné sociální poradenství	3	SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE	Telefonická krizová pomoc	3
				Azylové domy	2
				Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	2
				Sociální rehabilitace	2
SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE	Domovy pro seniory Odlehčovací služby Domovy se zvláštním režimem Osobní asistence Domovy pro osoby se zdravotním postižením Podpora samostat. bydlení Týdenní stacionář	5 3 2 2 1 1 1		Intervenční centra	1
				Kontaktaktní centra	1
				Krizová pomoc	1
				Nízkoprahová denní centra	1
				Noclehárny	1
				Raná péče	1
			Sociálně aktiv. služby pro seniory a osoby se zdrav. post.	1	
Sociálně terapeutické dílny	1				
Terénní programy	1				

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV)

Nepřítomnost poskytovatelů sociálních služeb pomáhajících osobám užívající návykové látky na Říčansku nahrazuje obecně prospěšná společnost Magdalena, se sídlem v Benešově. Pracovníci této služby dojíždějí do Řičan a okolí pravidelně jednou týdně od roku 2017. Část klientů dojíždí do jejich Kontaktního centra v Benešově.

Oběti domácího násilí využívají, dle informací poskytnutých OSVZ Říčany, služeb Intervenčního centra Respondeo se sídlem v Nymburce, službu Acorus v Praze 7 a jiné. Bližší kontakt se nám však navázat nepodařilo.

Zajímavě se na první pohled může jevit skutečnost, že na zdejším území nabízí své služby 2 poskytovatelé osobní asistence (Farní charita Starý Knín a Hewer), zatímco na území samotném sídlí pouze jeden poskytovatel této služby (Komunitní centrum Říčany). Na základě zjištěných informací je možné vyslovit domněnku, že místní pokrytí touto službou je nedostatečné, a proto zde nacházejí uplatnění i služby sídlící mimo tento region. Bližší komunikací s pracovníky Farní charity Starý Knín,

střediska Velké Popovice, bylo dále zjištěno, že poptávka po jejich službách zdaleka převyšuje jejich kapacitu, což odpovídá výše vyslovené domněnce.

Překvapivě se naopak může jevit fakt, že zde nepůsobí pečovatelská služba se sídlem v jiném regionu, ačkoliv dle informací z OSVZ zdejší pečovatelská služba v rámci DPS Senior a stacionáře Olga je rovněž na hranici svých kapacitních možností. Z komunikace s Farní charitou Neratovice navíc vyplynulo, že kromě domácí zdravotní péče, kterou ve zdejším regionu již poskytují, jsou schopni nabízet také osobní asistenci a případné spolupráci s místními obcemi se nebrání.

3.2. Služby navazující a související

V rámci provedeného šetření bylo vytipováno 9 navazujících nebo souvisejících služeb se sídlem mimo území MAS Říčanska, které využívají také obyvatelé z tohoto území. Spektrum působnosti těchto organizací je široké, od služeb určených pro rodiny a děti, přes seniory a zdravotně postižené, po osoby ohrožené sociálním vyloučením či osoby pečující.

Tab. 9 – Poskytovatelé navazujících a souvisejících služeb se sídlem mimo území MAS Říčanska, kteří zde působí nebo poskytují služby klientům z tohoto území, stav k 1. 7. 2018

Název organizace / služby	Zaměření služby	Adresa služby
Dementia I.O.V.	Podpora neformální péče a mezioborové spolupráce; osvěta a vzdělávání v oblasti demence	Beroun
Dobrá rodina, o.p.s.	Náhradní rodinná péče	Praha
Farní charita Neratovice, středisko Říčany	Domácí zdravotní péče	Neratovice
Probační a mediační služba ČR, středisko Praha–východ	Trestní politika	Praha 10
ProMedicus Home Care Services, s.r.o.	Domácí zdravotní péče	Praha 6
Sdružení pěstounských rodin, z.s.	Náhradní rodinná péče	Praha 5
Středisko výchovné péče Klíčov	Preventivně výchovná péče pro děti a mládež s poruchami chování	Praha 10
Rubikon centrum, z.ú.	Pomoc osobám s trestní minulostí	Praha 8
Základní škola a Praktická škola, Kostelec nad Černými lesy	Výchovná a vzdělávací činnost	Kostelec nad Černými lesy

Zdroj: síť Internet, vlastní šetření

Domácí zdravotní péče, kterou na území Říčanska zajišťuje místní Nemocnice Říčany, je doplněna ještě dvěma organizacemi se sídlem mimo region. Jedná o společnost ProMedicus Home Care Services, s.r.o. a dále o Farní charitu Neratovice, středisko Říčany.

V rámci výchovně vzdělávací činnosti, kterou na území MAS zajišťuje ZŠ Nerudova, ZŠ Olešovice a SŠ řemesel Kunice, jsou možnosti základního a středoškolského vzdělávání pro děti a mládež se speciálními vzdělávacími potřebami rozšířeny o možnost studia na Základní a Praktické škole v Kostelci nad Černými lesy, kam některé děti ze sledovaného území dojíždějí. Všechny výše uvedené školy fungují v rámci ORP Říčany. Dětem a mládeži s poruchami chování se věnuje Středisko výchovné péče Klíčov v Praze 10.

V oblasti sociálně právní ochrany dětí doplňuje OSVZ Říčany a místní poskytovatele obecně prospěšná společnost Dobrá rodina se sídlem v Praze 1, která má uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské

péče s několika rodinami z Říčan. OSVZ Říčany dále spolupracuje se Sdružením pěstounských rodin (Praha 5), které v roce 2018 spolupracovalo s 2 rodinami z Říčanského regionu.

Osobám ohroženým sociálním vyloučením v souvislosti s pácháním trestné činnosti nabízí své služby jak Rubikon centrum, tak Probační a mediační služba, středisko Praha–východ.

V Říčanech se od dubna 2018 schází svépomocná (podpůrná) skupina organizována společností Dementia, jejímž cílem je šířit osvětu a vzdělávání v oblasti demence, podporovat pečující rodiny a mezioborovou spolupráci. Na počátku roku 2019 skupina v Říčanech podporovala přibližně 6 rodin a další rodiny využívaly poradenství v této oblasti. V Říčanech se schází jedna z celkem 11 skupin, které jsou organizovány v rámci Středočeského kraje.

4. Služby obsluhující území MAS Říčanska, dle prioritních oblastí

V následující kapitole jsou všechny dosud uváděné služby rozděleny do skupin dle vymezených prioritních oblastí. Počet a zaměření těchto oblastí odpovídá počtu a zaměření vytvořených pracovních skupin, složených z poskytovatelů služeb, jejich klientů (uživatelů), zástupců veřejnosti a zadavatele a případně dalšími odborníky. Celkový počet stanovených prioritních oblastí je 6; 5 z nich je tematických, 1 je průřezová.

Registrované sociální služby byly do jednotlivých prioritních oblastí zařazeny na základě údajů o převažující cílové skupině uvedené v Síti sociálních služeb Středočeského kraje a dále na základě údajů uvedených v dotazníku distribuovaném mezi místními poskytovateli pro účely toho projektu. Nebyl-li dotazník k dispozici, sociální služba byla zařazena na základě informací plynoucích z elektronické komunikace či údajů uvedených na webových stránkách. Služby navazující a související byly zařazeny převážně na základě informací uvedených na webových stránkách jejich poskytovatelů. Většina služeb je zařazena výlučně do jedné prioritní oblasti; bylo-li to považováno za vhodné, jsou některé služby uvedeny ve více oblastech.

V jednotlivých podkapitolách jsou v tabulkách uvedeny všechny služby, které byly do dané prioritní oblasti zařazeny, a je s nimi pracováno v analytické části textu. Dále jsou shrnuty informace o dané službě uvedené poskytovateli ve vyplněných dotaznících či plynoucí z elektronické komunikace. Pokud dotazník poskytovatelem vyplněn nebyl, je uvedena krátká informace pocházející z webových stránek této služby. Toto je příčina skutečnosti, že některým službám je věnována větší pozornost, než jiným.

4.1. Děti a mládež

Do skupiny služeb určených pro děti a mládež byly vybrány 3 registrované sociální služby a 10 služeb navazujících nebo souvisejících. Z registrovaných služeb se jednalo o dvě služby jednoho místního poskytovatele (Centrum primárních programů a Klub cesta provozované Cestou Integrace) a telefonickou krizovou pomoc provozovanou Linkou bezpečí, se sídlem v Praze. Z navazujících a souvisejících služeb se jedná o 6 školských zařízení, 2 pedagogicko-psychologické poradny a 2 zdravotnická zařízení.

4.1.1. Registrované sociální služby

Dětem a mládeži na území MAS Říčanska jsou poskytovány 3 registrované sociální služby. Jedná se o odborné sociální poradenství a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež se sídlem v Říčanech a dále o telefonickou krizovou pomoc působící celorepublikově.

1) Odborné sociální poradenství

Centrum primárních programů provozované Cestou integrace poskytuje odborné sociální poradenství od roku 2009. Tato terénní služba pokrývá velkou část území MAS Říčansko, ale i vzdálenější oblasti. Služba je poskytována zdarma a využívána rovnoměrně dívkami a chlapci. Službu v přímé péči vykonávají 2 zaměstnanci a v roce 2017 byla využita necelým 1,5tis. klienty v rámci základní a fakultativní činnosti služby.

Hlavní náplní je poradenský servis a realizace preventivních programů na školách, např. na téma vztahy, prevence šikany či kyberšikany, prevence návykových látek a zvyků (TV, PC apod.). Svým klientům poskytuje mj. potřebné informace o navazujících odborných službách. Za určitou překážku v úspěšné realizaci služby považující pracovníci neochotu některých pedagogů spolupracovat a přetrvávající frontální, nudný přístup k výuce, který děti nezaujme.

2) Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Klub cesta provozovaný rovněž Cestou integrace, je nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, které funguje od roku 2005 a své služby zdarma poskytuje jak ambulantní, tak terénní formou. Je navštěvován zejména mládeží ohroženou sociálním vyloučením z města Říčán, a to z větší části chlapci. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících s jejich způsobem života, atd. Tuto službu vykonávají v přímé péči 4 zaměstnanci a v roce 2017 bylo realizováno více než 1,6tis. kontaktů (práce s klientem kratší než 30 min) a necelých 900 intervencí (práce s klientem delší než 30 min).

V Klubu se nejčastěji řeší problémy outsiderství, konflikty ve vztazích, hledání identity, problémy ve škole či rodině, šikana, kyberšikana nebo pasivní trávení volného času. Většinu problémů je možné úspěšně řešit; obtížně řešitelné jsou situace, kdy se jedná o klienta s vícečetnými problémy (problémy v rodině, ve škole, drogová závislost...), na jejichž zvládnutí sám klient nemá zdroje. V rámci služby je obtížné pracovat s nemotivovanými klienty či s klienty v odporu, problematické je získávání důvěry klientů a její znovu získávání (např. po udělení sankce za porušování pravidel).

Tab. 10 – Registrované sociálních služby pro děti a mládež obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Druh sociální služby	Zařízení (poskyvatel)	Formy poskytování služeb	Úvazky přímé péče		Adresa služby
			Celkem	Sít' soc. služeb STČK	
Odborné sociální poradenství	Centrum primárních programů (Cesta Integrace, o.p.s)	terénní	3,25	3,25	Říčany
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Klub Cesta (Cesta Integrace, o.p.s)	ambulantní, terénní	3,15	3,15	Říčany
Telefonická krizová pomoc	Linka bezpečí (Linka bezpečí, z.s.)	terénní	?	?	Praha

Zdroj: Sít' sociálních služeb Středočeského kraje, Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV), vlastní šetření

Pozn.1: ? = údaj nezjištěn

Pozn.2: Údaje o počtu úvazků pocházejí se Sítě sociálních služeb Středočeského kraje a jsou případně doplněny údaji přímo od poskytovatelů. V případě poskytovatelů se sídlem mimo území MAS Říčansko se jedná o odhad počtu úvazků připadajících na sledované území (označeno *), pokud se tento odhad podařilo získat. V opačném případě se jedná o počet úvazků za větší územní celek.

Pozn.3: Pracovníkem v přímé péči se rozumí takový pracovník, který v rámci sociální služby vykonává odbornou činnost v sociálních službách.

3) Telefonická krizová pomoc

Linka bezpečí poskytuje telefonickou krizovou pomoc dětem, mládeži a studujícím do 26 let zdarma a anonymně. Tuto službu využívají nepatrně častěji ženy a dívky, ve srovnání s muži. Přibližný počet volajících klientů z Říčan a okolí za poslední 4 roky byl pracovníky služby kvalifikovaně odhadnut na 250 klientů ročně.

4.1.2. Navazující a související služby

Do analýzy bylo zařazeno a pro prioritní oblast „Děti a mládež“ vytipováno celkem 10 navazujících a souvisejících služeb působících na území MAS Říčanska. Tyto služby byly rozděleny do 3 skupin dle jejich hlavní činnosti. Jak již bylo řečeno výše, volnočasové aktivity v této věkové skupině nebyly zahrnuty a v analýze se s nimi nepracuje, neboť zejména ve městě Říčany je jejich nabídka dostatečná. Otázkou může být pouze jejich dostupnost pro obyvatele ze vzdálenějších obcí a samozřejmě dostupnost finanční.

Z 10 vybraných navazujících/souvisejících služeb se 2 věnují poradenské činnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Vzdělávání dětí a mládeže se speciálními vzdělávacími potřebami z území MAS Říčanska je zajišťováno 4 školskými zařízeními, dále Dětským domovem Pyšely a Střediskem výchovné péče Klíčův v Praze. Zdravotnické služby pobytového charakteru jsou dětem a mládeži (nejen) ze sledovaného území jsou poskytovány Olivovou dětskou léčebnou. Dětské centrum Strančice poskytuje ambulantní a pobytové služby dětem ve věku 0 až 3 roky; max. do věku 6 let (tab. 11).

Tab. 11 – Navazující a související služby pro děti a mládež obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Druh služby	Název organizace	Adresa služby
Poradenská činnost	Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje	Strančice
	Pražská pedagogicko-psychologická poradna s.r.o.,	Říčany
Školská zařízení	4. ZŠ Nerudova Říčany, příspěvková organizace	Říčany
	Střední škola řemesel Kunice	Všešimý, Kunice
	Základní škola a Praktická škola, Kostelec nad Černými lesy	Kostelec n. Č.l.
	ZŠ Olešovice	Olešovice, Kamenice
	Dětský domov a Školní jídelna Pyšely	Pyšely
	Středisko výchovné péče Klíčov	Praha
Zdravotnická zařízení	Dětské centrum Strančice, přísp. org.	Strančice
	Olivova dětská léčebna o.ps.	Říčany

Zdroj: síť Internet, vlastní šetření

1) Poradenská činnost

Na území MAS Říčanska působí 2 pedagogicko-psychologické poradny. V Říčanech je provozována soukromá Pražská pedagogicko-psychologická poradna, ve Strančicích je detašované pracoviště Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje. S ani jedním zařízením se nám nepodařilo navázat bližší kontakt.

2) Školská zařízení

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami z území MAS Říčanska se mohou vzdělávat na 3 základní školách (Říčany, Kostelec n.Č.l., Olešovice) a 2 středních školách (Kunice, Kostelec n.Č.l.) sídlících na Říčansku. Pro absolventy tohoto druhu škol na území MAS Říčanska, dle vyjádření paní ředitelky ZŠ Nerudova, zcela chybí chráněná pracovní místa a chráněné bydlení.

Na sledovaném území (v Pyšelech) se nachází rovněž Dětský domov. OSVZ Říčany dále úzce spolupracuje se Střediskem výchovné péče Klíčov (Praha 10), které poskytuje všestrannou, preventivně výchovnou péči dětem a mladistvým s poruchami chování. Ve školním roce 2016/2017 mělo toto zařízení v péči 17 klientů z Říčan a okolí, ve školním roce 2017/2018 již 25.

3) Zdravotnická zařízení

Na území MAS Říčansko se nacházejí 2 pobytová zařízení, která nabízejí zdravotnické služby, s přesahem do sociální oblasti. Jedná se o Dětské centrum Strančice a Olivovu dětskou léčebnu. Dětské centrum Strančice je pobytové zařízení, které poskytuje ambulantní a pobytovou péči dětem ve věku 0-3 roky s kombinovaným postižením formou úlevového pobytu (denní nebo týdenní stacionář, celoroční pobyt), diagnostického pobytu či ambulantního poradenství. Olivova dětská léčebna je zdravotnické zařízení, které poskytuje léčebně rehabilitační a následnou péči dětem, se zaměřením na léčbu a prevenci onemocnění respiračního a pohybového ústrojí, nadváhy a obezity.

4.2. Rodiny

Rodinám s dětmi jsou na území MAS Říčanska poskytovány jak registrované sociální služby, tak služby navazující či související. Celkem bylo do analýzy zařazeno 15 služeb, z čehož 8 bylo služeb sociálních a 7 služeb navazujících či souvisejících. Spektrum navazujících a souvisejících služeb, zejména volnočasových aktivit, pro rodiny s dětmi je na Říčansku velmi široké a z tohoto důvodu nebyl jejich výčet v analýze uveden a dále se s nimi nepracuje. Je však nutné konstatovat, že zejména ve městě Říčany, jsou tyto služby, na komerční bázi, dostatečně zajištěny. Otázkou tedy je jejich finanční a zároveň dopravní dostupnost, neboť spojení města Říčany s ostatními obcemi formou hromadné dopravy není příliš rozvinuto. Problematická tedy může být dostupnost těchto služeb v okolních menších obcích.

4.2.1. Registrované sociální služby

Na území MAS Říčansko působí 8 registrovaných sociálních služeb, které poskytují pomoc převážně rodinám s dětmi. Necelou polovinu tvoří místní služby, větší část zajišťují pražské služby, popř. sociální služba z Českého Brodu (tab. 12).

Nejčastěji nabízené jsou sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, které z místních organizací poskytuje jak Komunitní centrum Říčany, tak Seniorcentrum Říčany; z externích poskytovatelů na toto území dojíždí pracovníci organizací Leccos a HoSt Home - Start.

Raná péče určená pro rodiny se zdravotně postiženým dítětem, nebo dítětem, jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu, na Říčansku poskytována není. Zdejší rodiny využívají služby nabízené v hlavním městě, mj. Ranou péči poskytovanou Diakonií ČCE.

Odborné sociální poradenství je zajišťováno Poradenským centrem pro náhradní rodinou péči Rozum a cit. V oblasti náhradní rodinné péče zdejší rodiny dále spolupracují s Dětským krizovým centrem a rodiče rovněž využívají Rodičovskou linku zřizovanou Linkou bezpečí.

Tab. 12 – Registrované sociální služby pro rodiny obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Druh sociální služby	Zařízení (poskytovatel)	Formy poskytování služeb	Úvazky přímé péče		Adresa služby
			Celkem	Sít' soc. služeb STČK	
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Spolu doma - rodinné asistence (Komunitní centrum Říčany, o.p.s.)	ambulatní, terénní	3,00	3,00	Říčany
	Seniorcentrum Říčany	ambulatní, terénní	?	0,00	Říčany
	Dětské krizové centrum	ambulatní, terénní	0,4*	0,00	Praha
	HoSt Home - Start Česká republika, z.ú.	terénní	0,07*	0,00	Praha
	SAS pro rodiny s dětmi (LECCOS, z.s.)	ambulantní, terénní	1,00*	1,00*	Český Brod
Odborné sociální poradenství	Poradenské centrum pro náhradní rodinnou péči Rozum a Cit (Rozum a cit, z.s.)	ambulatní, terénní	2,65	2,65	Říčany
Raná péče	Raná péče - pracoviště Praha (Diakonie ČCE - středisko Praha)	ambulantní, terénní	0,08*	0,00	Praha
Telefonická krizová pomoc	Rodičovská linka (Linka bezpečí, z.s.)	terénní	?	?	Praha
	Dětské krizové centrum	terénní	?	0,00	Praha
Krizová pomoc	Dětské krizové centrum	ambulantní, terénní	?	0,00	Praha

Zdroj: Síť sociálních služeb Středočeského kraje, Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV), vlastní šetření

Pozn.1: ? = údaj nezjištěn

Pozn.2: * = jedná se o odhad pro oblast MAS Říčansko, oficiální počty úvazků jsou určeny pro vyšší územní celek (nejčastěji okres Praha-východ)

Pozn.3: Údaje o počtu úvazků pocházejí se Sítě sociálních služeb Středočeského kraje a jsou případně doplněny údaji přímo od poskytovatelů. V případě poskytovatelů se sídlem mimo území MAS Říčansko se jedná o odhad počtu úvazků přímé péče, které jsou vyčleněny pro sledované území, (označeno *), pokud se tento odhad podařilo získat. V opačném případě se jedná o počet úvazků za větší územní celek.

Pozn.4: Pracovníkem v přímé péči se rozumí takový pracovník, který v rámci sociální služby vykonává odbornou činnost v sociálních službách.

1) Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Spolu doma – rodinné asistence provozované Komunitním centrem Říčany již od roku 2006 nabízí sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, a to jak ambulantní, tak terénní formou. Klienty jsou převážně osoby z obcí v okolí města Říčany. V přímé péči zde pracují 3 zaměstnanci, kteří v roce 2017 poskytli službu 44 klientům. Služba je využívána zejména matkami s dětmi, případně celými rodinami, které jsou ohroženy sociálně rizikovými jevy. Jsou např. ohrožené finanční nestabilitou a ztrátou bydlení či zaměstnání; nacházejí se v situaci rozpadu rodiny nebo žijí v konfliktních vztazích a chtějí to řešit. Velká část těchto problémů se, dle pracovníků služby, daří řešit. Obtížně řešitelná je bytová a finanční situace (exekuce), materiální zabezpečení a zajištění potravin.

Ke zlepšení životní situace klientů by, dle názorů pracovníků služby, přispělo zvýšení dostupnosti bydlení. Klienti by rovněž uvítali bezplatné dluhové poradenství a psychoterapii (pro klienty je v drtivé většině finančně nedostupná).

HoSt Home - Start Česká republika vznikla v roce 2003 v Praze a v následujících letech se rozšířila do dalších měst České republiky. Od jara 2018 nabízí sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi také obyvatelům Středočeského kraje (vyčleněno 0,5 úvazku přímé péče). Zaměřuje se na pomoc rodičům nebo osobám pečujícím o dítě. Nabízí zejména terénní služby pro rodiny s dětmi do 6 let (proškolená dobrovolnice s rodičovskou zkušeností chodí do rodiny na 2-3 hodiny/týdně, max. 2 roky). V rámci ambulantní formy služby nabízí terapie individuální, rodinné a v omezené míře také asistované kontakty. Pomáhá dětem a jejich rodičům, kteří pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí a nedovedou sami vytvořit harmonické a podnětné zázemí pro své děti.

SAS pro rodiny s dětmi je sociálně aktivizační službou pro rodiny s dětmi, kterou od roku 2012 provozuje organizace LECCOS z Českého Brodu. Jejím cílem je pomoci rodinám s dětmi, které mají problémy např. najít a udržet si bydlení a zaměstnání nebo zvládnout hospodaření s penězi a péči o domácnost. V roce 2018 na Říčansku poskytovali své služby čtyřem rodinám, v nichž pracovali čtyři sociální pracovníci a jedna pracovníce v sociálních službách. Dohromady se jednalo o přibližně jeden pracovní úvazek.

Dětské krizové centrum bylo založeno již v roce 1992 a zaměřuje se na problematiku dětí týraných, zneužívaných a zanedbávaných, řeší zejména sexuální zneužívání, fyzické a psychické týrání, sebepoškozování dětí, ohrožující prostředí, včetně domácího násilí, závislosti rodičů aj. V roce 2017 poskytlo péči celkem 14 ohroženým dětem, což představuje celkem 43 uživatelů služby (ohrožené děti,

rodiče, pěstouni aj). Mezi tyto klienty jsou započtení jak uživatelé sociálně aktivizační služby, tak krizové pomoci.

2) Odborné sociální poradenství

Poradenské centrum pro náhradní rodinnou péči Rozum a Cít od roku 2001 zdarma poskytuje službu odborné sociální poradenství. Její náplní je všestranná podpora náhradní rodinné péče. Převážnou většinu klientů tvoří rodiny, částečně zastoupeni jsou také senioři, etnické skupiny a osoby se zdravotním postižením. V přímé péči zde pracuje 5 zaměstnanců, kteří v roce 2017 uskutečnili 1700 intervencí. V rámci služby jsou řešeny situace související s výchovou dětí svěřených do náhradní rodinné péče, obzvláště v souvislosti s poruchou vztahové vazby a s identitou dětí ve vztahu k biologické rodině. Jde často o situace, kdy si náhradní rodiče neví rady s výchovou a potřebují podporu. Při realizaci služby však pracovníci narážejí na reálná omezení pěstounů (obzvláště pěstounů-prarodičů) v kapacitě jejich sil a možnosti změny výchovného stylu.

Pracovníci služby hodnotí negativně některá rozhodnutí soudů, která nejsou v nejlepším zájmu dítěte a maří výsledky podpory náhradních rodin nebo s jejichž následky se rodinám tato služba snaží pomoc vypořádat (např. nevhodně nastavený kontakt s biologickou rodinou; umístění dětí do ústavní péče, když je možnost rodinné péče).

3) Raná péče

Na území MAS Říčansko nesídlí žádný poskytovatel rané péče a zdejší rodiny využívají tyto služby poskytované v hlavním městě, které nabízí jednak větší anonymitu a zároveň možnost výběru konkrétní organizace. Jak již bylo řečeno výše, z komunikace s OSVZ v Říčanech vyplynulo, že absence zdejšího poskytovatele rané péče nepředstavuje žádný problém; díky dobré spolupráci s poskytovateli v Praze, tamní služby dojíždějí za svými klienty na Říčansko. Jediným z poskytovatelů rané péče, který reagoval na náš dotaz ohledně počtu klientů z Říčanska, byla Diakonie ČCE.

Raná péče - pracoviště Praha je provozováno v rámci Diakonie ČCE. Jedná se o sociální službu, která provází rodiny pečující o dítě ve věku od 0 do 7 let se závažným opožděním ve vývoji, s mentálním, pohybovým nebo kombinovaným postižením a s poruchami autistického spektra. Poskytuje informace a odborné poradenství, pomoc při uplatňování zájmů rodiny, podpůrný rozhovor a činnosti, které podporují rozvoj dítěte. Služba je poskytována ambulantní i terénní formou. Na Říčansku měla Raná péče Diakonie za poslední čtyři roky (2014–2017) 13 klientských rodin (z toho 7 ji stále aktuálně využívá i v roce 2018).

4) Telefonická krizová pomoc

Rodičovská Linka je služba telefonické krizové pomoci provozovaná Linkou bezpečí, která nabízí pomoc rodičům i dalším osobám, které potřebují poradit ohledně chování dítěte. Za poslední 4 roky (2014–2017) byl průměrný počet volajících z oblasti Říčanska cca 2 osoby za rok.

Dětské krizové centrum kromě sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a krizové pomoci poskytuje také telefonickou krizovou pomoc. S ohledem na anonymitu volajících nelze počet uživatelů této služby přesně určit.

4.2.2. Navazující a související služby

Do analýzy poskytovatelů bylo zařazeno celkem 7 organizací; 4 z nich působí v oblasti náhradní rodinné péče, 2 se věnují poradenské činnosti a 1 charitativní činnosti (tab. 13).

V rámci Říčan a okolí nabízí své služby organizace Rozum a cit, která kromě registrované sociální služby nabízí i službu Doprovázení pěstounských rodin. Obdobnou problematikou se v Říčanech zabývá Poradenské centrum pro rodinu a děti „Úsměv“. Na základě elektronické komunikace bylo dále zjištěno, že pěstounské rodiny z území MAS Říčansko využívají také organizaci Dobrá rodina, která sídlí v Praze. OSVZ Říčany dále spolupracuje se Sdružením pěstounských rodin, rovněž z Prahy.

Mezi navazující služby bylo zařazeno také Kulturní a komunitní centrum Mukařov, neboť kromě volnočasových aktivit pro děti, mládež a rodinu poskytuje sociální poradenství. Zařazeno bylo rovněž Mediační centrum, které pomáhá s mimosoudním řešením sporů či nedorozumění. Mezi služby podporující rodinu byla zařazena také nově vzniklá Farní charita Mnichovice.

Doprovázení pěstounských rodin je služba poskytovaná v rámci organizace **Rozum a cit**, a to v Říčanech a okolí, ale i mimo oblast Říčanska. Jejím náplní je podpora pěstounských rodin na základě pověření v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. Tuto činnost zde vykonává 21 zaměstnanců v přímé péči. Služba je zdarma a v roce 2017 byla poskytnuta 30 klientům.

Nejčastěji jsou řešeny situace spojené s přijetím dítěte do náhradní rodinné péče, komunikace s biologickou rodinou dítěte v pěstounské péči, či traumata dítěte, která si přináší z původní rodiny. Další téma je komunikace a spolupráce s biologickou rodinou dítěte, která je často velmi problematická. Cílem služby je pomoci řešit všechny problematické situace, v případě potřeby spolupracuje s jinými poskytovateli služeb, státní správou a dalšími veřejnými institucemi.

Klienti služby by, dle zkušeností poskytovatele, uvítali finančně dostupné volnočasové aktivity (tábory), terapeutické služby zaměřené na individuální terapie dospělých se znalostí náhradní rodinné péče.

Tab. 13 – Navazující a související služby pro rodiny obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Druh služby	Název organizace	Adresa služby
Náhradní rodinná péče	Doprovázení pěstounských rodin (Rozum a cit, z.s.)	Říčany
	Dobrá rodina, o.p.s	Praha
	Poradenské centrum pro rodinu a děti "Úsměv"	Říčany
	Sdružení pěstounských rodin, z.s.	Praha
Poradenská činnost	Mediační centrum Mediac&Dialog	Říčany
	Kulturní a komunitní centrum Mukařov	Mukařov
Charitativní činnost	Farní charita Mnichovice	Mnichovice

Zdroj: síť Internet, vlastní šetření

Poradenské centrum pro rodinu a děti „Úsměv“ je organizace se sídlem v Říčanech, která poskytuje poradenství a služby v oblasti sociálně-právní ochrany, zejména náhradní rodinné péče. Jejimi klienty jsou pěstouni, nejčastěji příbuzní dítěte (prarodiče, tety, strýcové). Tuto činnost vykonává

v přímé péči 6 zaměstnanců, kteří jsou v pravidelném kontaktu s pěstounskou rodinou (přibližně 1x za 2 měsíce; poskytují poradenství, vzdělávání, pobyty pro děti).

Při výkonu své činnosti narážejí na špatnou práci soudů, nekvalitní znalecké posudky, dlouhou dobu soudního řízení a nedostatek dětských psychologů a psychiatrů. Právě zvýšení počtu kvalitních dětských psychologů a psychiatrů považují pracovníci organizace za jednu z základních potřeb pro zpříjemnění života jejich klientů.

Dobrá rodina je organizace s celorepublikovou působností, jejíž náplní je ochrana a podpora dětí, které nemohou vyrůstat ve vlastní rodině. Nabízí podporu a pomoc na základě pověření k sociálně-právní ochraně dětí jak pěstounským rodinám, tak také dalším rodinám se svěřenými dětmi. Poskytuje rovněž kvalifikovanou odbornou pomoc a vzdělávání v této oblasti. V současné době (2018) má uzavřenu dohodu o výkonu pěstounské péče s dvěma rodinami z Říčana. Jedna dohoda byla uzavřena v roce 2014, druhá v roce 2017.

Farní charita Mnichovice byla založena 1. 7. 2018 a organizačně spadá pod Arcidiecézní charitu Praha. Jedná se v současné době o dobrovolnickou organizaci, která se podílí na pořádání charitativních sbírek, např. Národní potravinové sbírky či Tříkrálové sbírky. Výtěžky z těchto sbírek použije mj. na podporu prevence sociálně patologických jevů, a to formou úhrady sportovních kroužků dětem ze sociálně slabých rodin na Mnichovicku. Farní charita Mnichovice úzce spolupracuje jak s OSVZ Říčany, tak Komisí sociální a zdravotní, kterou řídí město Mnichovice.

4.3. Senioři

Do analýzy poskytovatelů bylo zařazeno celkem 33 registrovaných sociálních služeb a 13 služeb navazujících/souvisejících, které jsou využívány osobami v seniorském věku bydlícími na území MAS Říčansko. Jedná se o cílovou skupinu osob, které je věnována značná pozornost a počet nabízených služeb je ze všech námi vytčených prioritních oblastí nejvyšší. Převážná část služeb je nabízena poskytovateli se sídlem na sledovaném území; část využívaných pobytových služeb sídlí mimo území Říčanska, terénní služby se sídlem mimo za zdejšími seniory dojíždějí.

4.3.1. Registrované sociální služby

Senioři žijící na území MAS Říčanska využívají či mohou využívat minimálně 33 registrovaných sociálních služeb. Z velké části se jedná o místní poskytovatele, kteří jsou u některých druhů služeb doplnění poskytovateli se sídlem mimo toto území. Nabídka služeb je různorodá a široká; jsou zde poskytovány mj. denní stacionáře, domovy pro seniory, odlehčovací služby, pečovatelská služba atd. V následujícím textu je vždy představen druh služby a jednotlivá zařízení, která konkrétní službu poskytují. V případě, že poskytovatel dané služby vyplnil námi vytvořený dotazník, jsou v textu shrnuty údaje uvedené v tomto dotazníku.

1) Denní stacionáře

Na zdejší území se nacházejí 2 denní stacionáře. Jedná se o denní stacionář v rámci Alzheimercentra v Průhonicích, jehož kapacita je 10 klientů, a dále o Stacionář Olga v Říčanech, který nabízí pobyty pro 8 uživatelů (tab. 14). Každý ze stacionářů poskytuje služby specifické skupině klientů.

Alzheimercentrum Průhonice je denní stacionář, jehož klienty jsou osoby, v naprosté většině ženy, s duševním onemocněním, a to ze všech částí ČR. Kapacita služby je 10 lůžek a celkový počet zaměstnanců v přímé péči (včetně domova se zvláštním režimem) je 80. Klienti si službu zcela hradí z vlastních prostředků. Služba je poskytována bez čekací doby (ihned) a žádná žádost o službu nebyla v roce 2017 odmítnuta. Nejčastějším problémem klientů je neschopnost postarat se o své potřeby a o domácnost, dále absence kontaktu se společenským prostředím a nenaplnění volného času. Tyto problémy se pracovníkům služby daří úspěšně řešit.

Stacionář Olga je provozován poskytovatelem DPS Senior a stacionář Olga a jeho klienty jsou senioři, zejména ženy, především z obcí v okolí města Říčán. Služba je zcela hrazena klientem, je poskytována okamžitě (není čekací doba) a žádná žádost o ni nebyla v roce 2017 odmítnuta. Dohromady s odlehčovací službou ji vykonávají 3 zaměstnanci v přímé péči a v roce 2017 byla využita 75 klienty.

2) Domovy pro seniory

Domovy pro seniory jsou nejčastěji provozovanou službou určenou pro tuto věkovou skupinu. Na zdejší území je zřízeno 6 domovů pro seniory; 3 v Říčanech, 1 v Mukařově, 1 v Mnichovicích a 1 ve Světicích (tab. 14). V naprosté většině se jedná o společnosti s ručením omezeným (Domov pro seniory Blaník, Domov seniorů Světica, Domov seniorů Říčany, Senior dům Marta). Domov pro seniory kardinála Berana je zřízen církví a Domov pod Kavčí skálou je příspěvkovou organizací Středočeského kraje (viz tab. 20 v příloze).

Celkový počet lůžek zřízených ve zdejších domovech pro seniory je 244, z čehož 127 je umístěno v soukromých zařízeních (společnostech s ručením omezeným). Do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje pro rok 2018 je zařazeno 88 lůžek; z toho 55 lůžek v Domově pod Kavčí skálou, 27 lůžek v Domově pro seniory kardinála Berana (celková kapacita je 42 lůžek) a 6 lůžek v Domově pro seniory Blaník. Poslední jmenovaný je zároveň jediným soukromým zařízením, které bylo do Sítě zařazeno. Celkový počet lůžek ve zdejších domovech pro seniory však nic nevyovídá o počtu místních obyvatel, kterým je tato služba poskytována, neboť zejména v soukromých zařízeních jsou z velké části umístěny osoby z celé republiky. Výjimku představuje Domov pro seniory Blaník, jehož služby jsou přednostně určeny obyvatelům Říčanska. Dle odhadu provozovatele zařízení činí podíl osob pocházejících ze sledovaného území přibližně 75 %. Soukromá zařízení jsou pro řadu seniorů a jejich rodin finančně obtížně dostupná; celkové měsíční náklady na pobyt seniora v soukromém zařízení se pohybují okolo 22 000 Kč.

Dle námi zjištěných informací je seniory z Říčanska využíváno minimálně další 5 zařízení v okolí. Jedná se o Domov Hačka se sídlem v Olešce, Domov seniorů Úvaly, Dům kněžny Emmy – domov pro seniory, Domov seniorů u Pražské brány v Kouřimi a Centrin CZ. První tři zařízení jsou příspěvkovými organizacemi, čtvrté zmiňované je zřízeno přímo městem Kouřimí a poslední zmiňované zařízení je společnost s ručením omezeným. Počet klientů z Říčanska v těchto zařízeních se však pohybuje v jednotkách případů. Za poslední 4 roky byla v Domově u Pražské brány umístěna 1 klientka, v zařízení

Centrin CZ ve Zruči nad Sázavou 3 osoby, v Domově Hačka 2 klienti a v Domově seniorů Úvaly také 2 klientky. V roce 2017 byl v Domě kněžny Emmy umístěn jeden klient pocházející z Říčan.

Domov pro seniory kardinála Berana funguje v Mukařově od roku 2008. Jeho klienty jsou senioři, zejména ženy, především z obcí mimo působnost MAS Říčansko (dle odhadů poskytovatele se jedná o více než 60 % klientů). Čekací doba na službu je přibližně 1 rok a v roce 2017 bylo z důvodu nedostatečné kapacity odmítnuto 68 žádostí o službu. Službu v přímé péči poskytuje 20 zaměstnanců, klient se na hrazení služby finančně podílí.

Nejčastějším problémem klientů jsou zdravotní potíže související s věkem, skleslost související se ztrátou či omezením schopností sebeobsluhy. Přímou v domově klienti řeší nejčastěji obtížné soužití s ostatními klienty či rodinné vztahy, což jsou problémy, které se zaměstnancům daří úspěšně řešit. Z důvodu nedostatku personálu je však problematické doprovázení seniorů na nákupy či do obce. Dle názoru poskytovatele by klientům také výrazně ulehčila život lepší dostupnost a kvalita zdravotnické péče v regionu.

Domov seniorů Říčany funguje relativně krátce, a to od podzimu 2017. Služba je využívána seniory (převážně ženami) z celého území České republiky. Dle odhadu poskytovatele, z Říčan a okolí pochází přibližně 15 % klientů. Službu v přímé péči zajišťuje 14 zaměstnanců a je zcela hrazena klienty. Je určena pro seniory, kteří potřebují 24hodinovou péči a již nejsou schopni setrvat v domácím prostředí. Toto zařízení je schopno umístit žadatele do 7 pracovních dnů. Klienti by, dle názoru poskytovatele, uvítali rozšíření spolupráce s Klubem seniorů v Říčanech a posílení autobusové linky do Voděrádek (část katastrálního území Říčan).

Senior dům Marta využívají zejména klienti z Říčan a okolních obcí. Služba je zcela hrazena klienty a poskytuje ji v přímé péči 12 zaměstnanců. Čekací doba se pohybuje v rozmezí od 1 do 12 měsíců. V roce 2017 bylo odmítnuto 15 žádostí o poskytnutí služby z důvodu nesplnění podmínek pro přijetí do tohoto zařízení. Dle názoru poskytovatele by pro klienty byla velkým přínosem bezplatná rehabilitační péče.

Tab. 14 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb pro seniory, obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Druh sociální služby	Zařízení (poskytovatel)	Formy poskytování služeb	Úvazky přímé péče		Počet lůžek		Adresa služby
			Celkem	Sít' soc. služeb STČK	Celkem	Sít' soc. služeb STČK	
Denní stacionáře	Alzheimercentrum Průhonice, z.ú	ambulantní	–	–	10	0	Průhonice
	Stacionář Olga (DPS Senior a stacionář Olga Říčany, příspěv. org.)	ambulantní	3,00	3,00	–	–	Říčany
Domovy pro seniory	Domov pro seniory kardinála Berana (Arcidiecézní charita Praha)	pobytové	–	–	42	27	Mukařov
	Domov Pod Kavčí Skálou, poskyt. soc. služeb	pobytové	–	–	55	55	Říčany
	Domov pro seniory Blaník, s.r.o.	pobytové	–	–	6	6	Mnichovice
	Domov seniorů Světlce, s.r.o.	pobytové	–	–	25	0	Světlce
	Domov seniorů Říčany (DS Říčany s.r.o.)	pobytové	–	–	42	0	Říčany
	Senior dům Marta (Victorianna s.r.o.)	pobytové	–	–	54	0	Říčany
	Domov Hačka se sídlem v Olešce, poskyt. soc. služeb	pobytové	–	–	38	36	Oleška u Č. Brodu
	Domov seniorů Úvaly, poskyt. soc. služeb	pobytové	–	–	47	47	Úvaly
	Centrin CZ s.r.o.	pobytové	–	–	90	90	Zruč nad Sázavou
	Dům kněžny Emmy - domov pro seniory	pobytové	–	–	76	76	Neratovice
Domov pro seniory u Pražské brány (Město Kouřim)	pobytové	–	–	35	35	Kouřim	
Domovy se zvláštním režimem	Alzheimercentrum Průhonice, z.ú	pobytové	–	–	140	40	Průhonice
	Alzheimer Home Pyšely (Alzheimer Home, z.ú.)	pobytové	–	–	35	0	Pyšely
	Domov pro seniory Blaník s.r.o.	pobytové	–	–	54	54	Mnichovice
	Domov seniorů Říčany (DS Říčany s.r.o.)	pobytové	–	–	41	0	Říčany
	Centrin CZ s.r.o.	pobytové	–	–	58	58	Zruč nad Sázavou
Dům domácí péče (Člověk zpět k člověku, z.s.)	pobytové	–	–	8	8	Samopše, Sázava	
Odborné sociální poradenství	Hospic Dobrého Pastýře Čerčany (TŘI, o.p.s.)	ambulantní, terénní	0,01*	0	–	–	Čerčany
Odlehčovací služby	Stacionář Olga (DPS Senior a stacionář Olga Říčany, příspěv. org.)	pobytové	1,70	1,70	4	4	Říčany
	Domov seniorů Říčany (DS Říčany s.r.o.)	pobytové	–	–	10	0	Říčany
	Senior dům Felicita (Josef Strouhal)	pobytové	–	–	14	0	Výžlovka
	Centrin CZ s.r.o.	pobytové	3,86	3,86	10	10	Zruč nad Sázavou
	Hospic Dobrého Pastýře Čerčany (TŘI, o.p.s.)	terénní, pobytové	0,03*	0	30	0	Čerčany
Osobní asistence	Komunitní centrum Říčany, o.p.s	terénní	5,50	5,50	–	–	Říčany
	Středisko Velké Popovice (Farní charita Starý Knín)	terénní	2,00	0	–	–	Velké Popovice
	HEWER, z.s. – osobní asistence pro Stř. kraj	terénní	2,00*	2,00*	–	–	Praha 10
Pečovatelská služba	DPS Senior a stacionář Olga Říčany, příspěv. org.	ambulantní, terénní	8,00	8,00	–	–	Říčany
	Město Mnichovice	terénní	1,00	1,15	–	–	Mnichovice
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdr. postižením	Komunitní centrum Říčany, o.p.s	terénní	0,50	0,50	–	–	Říčany
	Seniorcentrum Říčany	ambulantní, terénní	?	0	–	–	Říčany
	Terapeutické centrum Modré dveře	ambulantní, terénní	2,18	2,18	–	–	Říčany

Zdroj: Sít' sociálních služeb Středočeského kraje, Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV), vlastní šetření

Pozn.1: ? = údaj nezjištěn

Pozn.2: Údaje o počtu lůžek pocházejí primárně z Registru poskytovatelů sociálních služeb, jsou případně doplněny údaji ze Sítě sociálních služeb Středočeského kraje a údaji přímo od poskytovatelů soc. služeb. Údaje o počtu úvazků pocházejí se Sítě

sociálních služeb Středočeského kraje a jsou případně doplněny údaji přímo od poskytovatelů. V případě poskytovatelů se sídlem mimo území MAS Říčansko se jedná o odhad počtu úvazků přímé péče, které jsou vyčleněny pro sledované území, (označeno *), pokud se tento odhad podařilo získat. V opačném případě se jedná o počet úvazků za větší územní celek.
Pozn.3: Pracovníkem v přímé péči se rozumí takový pracovník, který v rámci sociální služby vykonává odbornou činnost v sociálních službách.

3) Domovy se zvláštním režimem

Na území MAS Říčanska jsou provozovány 4 domovy se zvláštním režimem: Alzheimercentrum Průhonice, Alzheimer Home Pyšely, Domov pro seniory Blaník v Mnichovicích a Domov seniorů Říčany. Všechna zařízení jsou soukromá a dohromady nabízejí 270 lůžek, z nichž 94 je zařazeno do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje; jedná se o 54 lůžek Domova pro seniory Blaník a 40 lůžek v rámci Alzheimercentra Průhonice (celkový počet lůžek je 140). Většina zařízení je využívána klienty z celé republiky, obyvatelé Říčanska tvoří převážně menšinu. Výjimku představuje Domov pro seniory Blaník, v němž dle odhadu provozovatele zařízení, osoby pocházející z Říčan a okolí tvoří přibližně 65 %.

Nejméně 2 další zařízení, která jsou využívána obyvateli Říčan a okolí, se nacházejí mimo toto území. Jedná se o **Centrin CZ** ve Zruči nad Sázavou a **Dům domácí péče** v Samopších. V prvním jmenovaném zařízení byli v posledních 4 letech (2014–2017) umístěni dva klienti z Říčanska. Na základě informací získaných od poskytovatele se druhé jmenované zařízení jeví jako více využívané. V roce 2018 zde bylo umístěno 6 žen a 2 muži z území Říčanska, v předcházejících 4 letech 10 klientů.

Alzheimercentrum Průhonice funguje od března 2010 a jím poskytovaná služba je určena osobám s Alzheimerovou chorobou nebo jinými typy demencí, včetně chorob přidružených a osobám s chronickým duševním onemocněním, které v důsledku svého onemocnění potřebují částečnou nebo úplnou podporu v každodenním životě. Klienty jsou převážně ženy z celé České republiky, které si službu zcela hradí samy. Čekací doba na přijetí klienta se pohybuje v rozmezí týdnů až měsíců. Službu v přímé péči vykonává 80 zaměstnanců.

Určitou hrozbou pro současné i budoucí poskytování služby může být, dle názoru poskytovatele, fluktuace a nedostatek kvalifikovaného personálu. Z tohoto důvodu označuje poskytovatel dobrovolnickou činnost v jeho zařízení jako velmi žádoucí.

Domov seniorů Říčany kromě standardního domova pro seniory poskytuje rovněž službu domova se zvláštním režimem, a to od října 2017. Jeho klienty jsou duševně nemocní senioři, převážně ženy, kteří potřebují 24hodinovou péči. Klienti pocházejí z celé České republiky; pouze malá část (cca 15 %) je z Říčan a okolí. Služba je zcela hrazena klienty a je možné ji využít okamžitě (bez čekací doby). V přímé péči ji vykonává 16 zaměstnanců. Poskytovatel naráží na problém nedostatku kvalifikovaného personálu a vítá dobrovolnickou činnost v této oblasti.

Pro zpříjemnění života klientů by, dle názoru poskytovatele, bylo přínosem zvýšení intenzity spolupráce s Klubem seniorů v Říčanech a posílení autobusové linky do místa zařízení (Voděrádky, součást katastrálního území města Říčan).

4) Odborné sociální poradenství

Odborné sociální poradenství seniorům na zdejší území zprostředkovává **Hospic Dobrého Pastýře** Čerčany, který své služby nabízí jak ambulantní, tak terénní formou. Poskytuje podporu a informace všem osobám, které se ocitly v obtížné životní situaci.

5) Odlehčovací služby

Na území MAS Říčansko je tato služba poskytována ve 3 zařízeních. Jedná se o: Stacionář Olga v Říčanech, Domov seniorů Říčany a Senior dům Felicita na Vyžlovce. Celkový počet lůžek je 28, z čehož 4 (v rámci Stacionáře Olga) jsou zařazena do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje na rok 2018 (tab. 14).

Obyvatelé Říčanska dále využívají tuto službu v zařízení **Centrin CZ** ve Zruči nad Sázavou, v němž byla za poslední 4 roky poskytnuta služba jednomu klientovi. Dle našich informací získaných elektronickou komunikací s poskytovateli, je často využíván také **Hospic Dobrého Pastýře** v Čerčanech. Za poslední 3,5 roku (leden 2015 až červen 2018) poskytlo toto zařízení v rámci terénní formy službu 11 osobám (celkem 699 dní) z Říčanska; v rámci pobytové formy v Lůžkovém hospici 114 osobám (2647 lůžkodnů; klienti umístěni v zařízení poskytovatele) a v Domácím hospici 68 osobám (1909 dnů péče v domácím prostředí klienta).

Odlehčovací služby ve **Stacionáři Olga** jsou využívány zejména ženami v seniorském věku, a to zejména z obcí v okolí města Říčany. Služba je zcela hrazena klientem, je poskytována ihned, bez čekací doby. V roce 2017 nebyla odmítnuta žádná žádost o službu. Dohromady s denním stacionářem službu v přímé péči vykonávají 3 zaměstnanci a v roce 2017 byla poskytnuta 75 osobám.

6) Osobní asistence

Na území MAS Říčanska je tato služba poskytována 3 organizacemi, z čehož 1 má sídlo v Říčanech, 2 zbývající sídlí mimo sledované území (tab. 14). Místní organizací je Komunitní centrum Říčany, služba je dále poskytována Farní charitou Starý Knín, která má nově středisko ve Velkých Popovicích (obec v působnosti MAS Říčansko) a organizací Hewer se sídlem v Praze. Osobní asistence v rámci Komunitního centra i organizace Hewer je zařazena do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje pro rok 2018, služba Farní charity Starý Knín poskytovaná střediskem ve Velkých Popovicích nikoliv.

Farní charita Starý Knín, středisko Velké Popovice, nemá uzavřenu smlouvu o poskytování osobní asistence s žádnou obcí, službu poskytují na základě přímé žádosti klientů. V roce 2017 byla služba poskytována v obcích: Kamenice, Kostelec u Křížků, Kunice, Ondřejov, Radějovice a Velké Popovice. Komunitní centrum Říčany poskytuje osobní asistenci na území MAS Říčanska v obcích Říčany, Mukařov, Dobřejovice, Stránčice, Kunice, Černé Voděradky, Křenice, Všestary, Mnichovice, Pětihosty, Svojetice, Světlá a Zvánovice. Z uvedených obcí má uzavřenu smlouvu pouze s obcí Stránčice, která se týká poskytování stravy klientům v katastru obce (obec platí paušální čtvrtletní poplatky). V ostatních obcích poskytují služby na základě přímé poptávky ze strany klientů. Nezisková organizace Hewer poskytovala v roce 2017 pomoc v obcích: Mirošovice, Mnichovice, Ondřejov, Pyšely, Říčany, Velké Popovice. Ačkoliv se pokrytí území MAS Říčansko službou osobní asistence na základě výše uvedených dat jeví jako relativně uspokojivé, přesto přibližně v polovině obcí v působnosti MAS Říčansko, dle našich informací, tato služba poskytována/využívána není.

Komunitní centrum Říčany poskytuje službu osobní asistence od ledna 2008 a je vykonávána 5 zaměstnanci (5,5 úvazku přímé péče). Převážnou většinu klientů tvoří senioři (ženy), menšinu osoby se zdravotním postižením. Většina klientů pochází z území MAS Říčanska, přibližně polovina přímo z města Říčan. Klient se na hrazení služby finančně podílí. Služba je poskytována okamžitě (není čekací doba). V roce 2017 službu využilo 48 klientů, bylo uskutečněno 22 kontaktů (práce s klientem kratší než 30 min.) a 4516 intervencí (práce s klientem delší než 30 min.).

Většina problémů, se kterými se klient na službu obrací (osobní hygiena, dovoz oběda, doprovod k lékaři), je pro službu řešitelná. Neřešitelný je malý zájem ze strany rodiny a obecně komunikace s rodinou je často problémem při poskytování služby klientům. Dle názoru poskytovatele, by klienti uvítali službu kadeřníka a pedikúry. Jako určité riziko pro budoucí provozování služby poskytovatel vnímá nedostatek finančních prostředků, nedostatek kvalifikovaného personálu a případnou poruchovost vozového parku.

Farní charita Starý Knín – středisko sociálních služeb Velké Popovice poskytuje službu osobní asistence od ledna 2016. Tuto službu vykonává 6 zaměstnanců v přímé péči (2 úvazky přímé péče). V roce 2017 byla služba poskytována 7 klientům (seniorům, častěji ženám), kteří pocházeli především z obcí v působnosti MAS Říčansko. Přibližná čekací doba na službu činila 14 dní a 3 žádosti o službu musely být z důvodu nedostatku pracovníků odmítnuty.

Kromě zajišťování chodu domácnosti a společnosti pro seniory, služba pomáhá také s vyřízením příspěvku na péči, objednává seniory na kontroly u lékařů nebo vyřizuje ztrátu osobních dokladů na úradech státní správy. Obtížně řešitelné je, dle vyjádření poskytovatele, zajištění služby pro osamělého klienta s nízkým důchodem, kterému nebyl přiznán příspěvek na péči. Za jediný problém v současném i budoucím provozování služby označuje poskytovatel nedostatek pracovních sil. Přínosem pro klienty by, dle jeho názoru, byla větší aktivizace, tj. přednášky, výlety, návštěvy divadel a koncertů.

Organizace **Hewer** se sídlem v Praze svým klientům nejčastěji poskytuje pomoc s osobní hygienou, s přípravou a podáváním jídla a pití, doprovází je k lékaři a různým institucím, pomáhá s úklidem a nácvičkou chůze či oblékání. V letech 2014–2017 obsloužila na území MAS Říčanska (nejvíce v Mnichovicích) celkem 15 klientů (odslouženo 5890 hodin), jednalo se o 11 žen (3575 hodin) a 4 muže (2315 hodin). Ze zkušeností poskytovatele počet klientů a odsloužených hodin narůstá se stupněm závislosti klienta na pomoci druhé osoby.

7) Pečovatelská služba

Na sledovaném území je tato služba zajišťována 2 poskytovateli; DPS Senior a stacionář Olga se sídlem v Říčanech a dále městem Mnichovice. Obě služby jsou zařazeny do Sítě, rozsah jejich služeb vyjádřený úvazkem přímé péče se však výrazně liší (tab. 14).

Pečovatelská služba je poskytována obcím, které mají s daným poskytovatelem uzavřenu smlouvu. V jiných obcích poskytována není. DPS Senior poskytuje pečovatelskou službu v obcích: Babice, Březí, Čestlice, Klokočná, Křenice, Modletice, Říčany, Světice, Svojetice, Tehov. Pečovatelská služba města Mnichovice má uzavřenu smlouvu s obcemi: Kunice, Mirošovice, Mnichovice, Ondřejov, Všeštery a Zvánovice. Zbývajících 22 obcí (z celkového počtu 38 obcí), které jsou v působnosti MAS Říčanska, dle našich informací, žádnou smlouvu s pečovatelskou službou uzavřenu nemá. Jedná se

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

o obce: Černé Voděřady, Dobřejovice, Doubek, Herink, Hrusice, Kamenice, Kostelec u Křížků, Louňovice, Mukařov, Pětihosty, Petříkov, Popovičky, Průhonice, Pyšely, Radějovice, Řehenice, Strančice, Struhařov, Sulice, Tehovec, Velké Popovice a Vyžlovka. Je tedy otázkou, jakým způsobem jsou zajišťovány potřeby tamních obyvatel.

DPS Senior a stacionář Olga poskytuje pečovatelskou službu od ledna 2011 a v přímé péči ji vykonává 8 zaměstnanců. Je využívána zejména seniory (převážně ženami), osobami se zdravotním nebo kombinovaným postižením z Říčana a okolních obcí v působnosti MAS Říčansko. Ve většině případů je služba zcela hrazena klientem. Za rok 2017 byla služba poskytnuta 130 klientům, přičemž na službu nebyla čekací doba a žádná žádost o službu nebyla odmítnuta. V rámci služby jsou nejčastěji řešeny sociální a zdravotní problémy; služba dokáže dobře řešit sociální problémy, hůře již problémy zdravotní.

Město Mnichovice zřídilo pečovatelskou službu v roce 2007 a ve srovnání s DPS Senior má menší rozsah působnosti. Vykonává ji 1 zaměstnanec v přímé péči (1 úvazek) a využívají ji senioři (převážně ženy) z Mnichovic a okolních obcí v působnosti MAS Říčansko, i mimo ni. Služba je zcela hrazena klientem. V roce 2017 byla využita 86 klienty, nebyla na ni čekací doba, ale z důvodů nesplnění podmínek (trvalý pobyt mimo Praze-východ), musely být 2 žádosti o službu odmítnuty. Dle názoru poskytovatele by klientům pomohlo zřízení většího počtu domovů pro seniory v blízkém okolí jejich bydliště.

8) Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Tato služba je na území MAS Říčanska poskytována 3 organizacemi, které sídlí přímo ve městě Říčany. Jedná se o Komunitní centrum Říčany, Terapeutické centrum Modré dveře a Seniorcentrum Říčany. První dvě zmiňované organizace jsou zařazeny do Sítě sociálních služeb na rok 2018, třetí nikoliv.

Komunitní centrum Říčany poskytuje tuto službu od března 2006 a v přímé péči je vykonávána 1 zaměstnancem (0,5 úvazku přímé péče). Přibližně polovinu klientů tvoří senioři, ¼ osoby s duševním onemocněním a ¼ osoby se zdravotním postižením. Naprostou většinu klientů tvoří muži, a to především z Říčana, případně Strančic. V roce 2017 byla služba poskytnuta 4 klientům, byly navázány 4 kontakty (práce s klientem kratší než 30 min) a uskutečněno 48 intervencí (práce s klientem delší než 30 min). Na poskytnutí služby nebyla čekací doba a žádná žádost nebyla odmítnuta.

Hlavními problémy klientů, se kterými se na službu obracejí, jsou samota, nedostatek sociálního kontaktu a nedostatečná komunikace ze strany rodiny. Službě se úspěšně daří řešit pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s přirozeným sociálním prostředím a nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností. Obtížně řešitelný je nezájem okolí. Rizikem pro současné i budoucí poskytování služby je, vyjma financí, nedostatek kvalifikovaného personálu.

4.3.2. Navazující a související služby

Na území MAS Říčansko bylo vytipováno 14 navazujících/souvisejících služeb určených pro seniory. Jedná se o služby zajišťující zdravotní péči, bydlení či volnočasové aktivity pro seniory. Byly sem zařazeny také služby pomáhající seniorům s dopravou, nejčastěji k lékaři či na nákup a služba podporující pečující osoby.

Bydlení pro seniory je poskytováno v rámci DPS Senior, který je příspěvkovou organizací města, jež přispívá na jeho provoz, čímž snižuje nájemné hrazené klienty. Druhým poskytovatelem této služby je soukromé zařízení Senior park Kunice.

Relativně široká je nabídka domácí zdravotní péče, která je na území MAS Říčansko zajišťována třemi organizacemi. Jedná se o domácí zdravotní péči, která působí v rámci Nemocnice Říčany, dále Farní charitu Neratovice (středisko Říčany) a společnost ProMedicus Home Services, která sídlí v Praze. Pobytové zdravotnické služby pro dlouhodobě nemocné pacienty zajišťuje LDN Vojkov, která je součástí Oblastní nemocnice Kolín.

O vyplnění volného času seniorů se starají zejména Kluby seniorů, které působí ve větších městech území MAS Říčansko. Podporu rodinám pečujícím o osoby s demencí nabízí organizace Dementia.

Doprava seniorů v katastrálním území Říčany za zvýhodněné sazby je zajišťována Senior taxi Říčany. V Průhonicích funguje obdobná služba, avšak pod názvem Přeprava nemocných a seniorů Průhonice.

Tab. 15 – Navazující a související služby pro seniory obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Druh služby	Název organizace	Adresa služby
Bydlení pro seniory	DPS Senior - dům zvláštního určení	Říčany
	Senior park Kunice	Kunice
Domácí zdravotní péče	Nemocnice Říčany, a.s., člen skupiny Angel.	Říčany
	Farní charita Neratovice, středisko Říčany	Říčany
	ProMedicus Home Care Services s.r.o.	Praha 6
Zdravotnické služby	Léčebna dlouhodobě nemocných na Vojkově	Mukařov
Volnočasové aktivity	Farní charita v Říčanech	Říčany
	Klub seniorů Mnichovice	Mnichovice
	Klub seniorů Pyšely	Pyšely
	Klub seniorů ČČK Strančice	Strančice
	Klub senior Říčany	Říčany
Doprava seniorů	Přeprava nemocných a seniorů Průhonice	Průhonice
	Senior taxi Říčany	Říčany
Podpora pečujících osob	Dementia	Beroun

Zdroj: síť Internet, vlastní šetření

1) Bydlení pro seniory

DSP Senior je domem s pečovatelskou službou, v němž je umístěno 99 bytů zvláštního určení, které jsou pronajímány za regulované nájemné (zřizovatel, tj. město Říčany, je dotuje). Celková využitelná kapacita je 122 osob. Klienti (nájemci bytů) musejí být starší 65 let, mít trvalé bydliště v katastrálním území města Říčany (Říčany, Pacov, Kuří, Strašín, Voděrádka a Jažlovice) a být soběstační. Nájemcům bytů může být za úhradu poskytována pečovatelská služba. Čekací dobu na umístění v DPS nelze stanovit; nový obyvatel je vybírán na základě stanovených kritérií z existujícího pořadníku.

Senior park Kunice je bytovým komplexem zřízeným společností Senior-park a.s., která buduje obdobné bezbariérové bytové komplexy pro seniory v rámci celé České republiky. Provozovatelem služby je jejich dceřiná společnost Senior-Club cz, s.r.o.

V rámci provozu služby jsou nejčastěji řešeny sousedské spory v rámci bytového zařízení a problémy související s nespolupracováním ze strany rodiny klienta. Jedná se o soukromé zařízení a všechny služby se snaží svým klientům zprostředkovávat samo. Přesto se jeho pracovníci domnívají, že klienti by uvítali lepší dostupnost terénní služeb. Komplikací pro zdárný provoz služby je senior, který nemá rodinné příslušníky a ztrácí platební morálku.

2) Domácí zdravotní péče

Nemocnice Říčany v rámci domácí zdravotní péče poskytuje odborné zdravotní úkony hrazené ze zdravotního pojištění (kontrola stavu klienta, měření fyziologických funkcí, odběry biologického materiálu, aplikace parenterální, inhalační a léčebné terapie, rehabilitace, atd.). Kapacita služby byla k 1. 7. 2018 max. 30 klientů denně, závisí vždy na počtu personálu. Služba je poskytována především pacientům propuštěným do domácí ošetřování z nemocnice Říčany.

Farní charita Neratovice, středisko Říčany, poskytuje domácí zdravotní péči 7 dní v týdnu, 24 hodin denně, dle indikace praktického a ošetřujícího lékaře. Na celé Praze – východ obsluhuje 150–200 klientů měsíčně. Kromě domácí zdravotní péče má registrovanou sociální službu – osobní asistenci, kterou na území MAS Říčanska neposkytuje, dle svého vyjádření se však nebrání případné spolupráci, byl-li by ze strany zdejších obcí zájem.

ProMedicus Home Care provádí standardní domácí zdravotní péči (rehabilitace, kontroly stavu, odběry krve, převazy, infuze...). Z oblasti Říčanska obsluhují přibližně 100 klientů měsíčně. Službu zde vykonávají 3 sestry pracující na plný úvazek, v případě potřeby vypomáhají další pracovníci. Své služby nabízejí i v DPS Senior nebo v Senior parku Kunice.

3) Doprava seniorů

Přeprava nemocných a seniorů Průhonice je „taxislužba“ určená pro klienty starší 70 let s trvalým pobytem v obci Průhonice; případné výjimky schvaluje sociální komise. Funguje od ledna 2018 a je určena pro dopravu seniorů k lékaři. Obec Průhonice přispívá na tuto službu 50 % ceny, tj. polovinu ceny zaplatí klient v hotovosti provozovateli (Pohoda transport), zbylou část obec Průhonice. Objednání služby je organizováno přes Obecní úřad v Průhonicích, průměrný počet objednávek jsou 3 objednávky měsíčně.

Senior taxi Říčany funguje rovněž od ledna 2018 a jedná se o službu dotovanou městem Říčany. Je určena pro osoby starší 65 let nebo držitele průkazu ZTP nebo ZTP/P trvale bydlící v katastru města Říčany (Pacov, Kuří, Strašín, Voděrádka a Jažlovice). Může být využita rovněž osobami bydlícími ve všech zdejších domovech seniorů. Klienti se musí prokázat průkazem Karta senior Taxi, cena za jednu jízdu je 15 Kč. Měsíčně je uskutečněno přibližně 500 odvozdů, nejčastěji za účelem návštěvy lékaře; cíl jízdy ale není jinak omezen. Služba je využívána bez rozdílu ženami i muži a je velmi kladně hodnocena. Byl zaznamenán zájem o službu rovněž mezi obyvateli okolních obcí.

4) Podpora pečujících osob

Podporu rodinám pečujícím o osoby s demencí nabízí organizace **Dementia**. Tato společnost sídlící v Berouně organizuje v rámci Středočeského kraje svépomocné skupiny, z nichž jedna se od dubna 2018 měsíčně schází v Říčanech, v prostorách Domova pod Kavčí skálou. Cílem organizace je šíření osvěty v oblasti demence a podpora mezioborové spolupráce. Jejím snahou je zkvalitnění péče o lidi s demencí, včasnější diagnostika, destigmatizace nemocných a jejich rodin a edukace dětí a veřejnosti (např. formou pořádání přednášek). V Říčanech skupina podporuje přibližně 6 rodin a další využívají poradenství v této oblasti.

4.4. Osoby se zdravotním postižením

Osobám se zdravotním postižením žijícím na území MAS Říčanska je poskytováno 16 registrovaných sociálních služeb a 6 služeb navazujících/souvisejících. Z velké části se jedná o služby, které jsou současně využívány také seniory.

4.4.1. Registrované sociální služby

Velká část služeb využívaných primárně seniory má ve výčtu cílových skupin v Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV uvedeny také osoby se zdravotním postižením, ačkoliv v praxi tyto osoby danou službu převážně nevyužívají. Toto potvrzuje také seznam služeb uvedených v Síti sociálních služeb Středočeského kraje pro rok 2018, z nichž pouze jediná (osobní asistence v rámci Komunitního centra Říčany) má jako převažující cílovou skupinu uvedeny osoby se zdravotním postižením. Z výše uvedeného důvodu byly do této kapitoly zařazeny pouze některé služby, které mají jako jednu z cílových skupin v rámci Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV uvedeny osoby se zdravotním postižením, a to na základě osobní zkušenosti autorů dokumentu a konzultací s odborníky z praxe. U služeb, které byly, na základě informací získaných z dotazníku, detailněji popisovány již v kapitole týkající se seniorů (kap. 4.3.), příp. rodiny (kap. 4.2.), bude v následujícím textu vždy odkazováno na popis uvedený dříve v tomto dokumentu.

Mezi služby určené pro osoby se zdravotním postižením byly zařazeny denní stacionáře. Na sledovaném území se nacházejí 2 tyto služby, jedná se o denní stacionář v rámci Alzheimercentra Průhonice a Stacionář Olga v Říčanech. Stacionář Olga je zařazen do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje pro rok 2018, denní stacionář v rámci Alzheimercentra Průhonice nikoliv.

Osoby z Říčan a okolí mohou využívat rovněž služeb domova pro osoby se zdravotním postižením. Tuto službu poskytuje mj. Domov Na Hrádku; jedná se o je celoroční pobytovou službu s kapacitou 45 lůžek. Z území MAS Říčanska je v současné době tato služba využívána 1 osobou ženského pohlaví, která zde žije již od roku 1985.

Osobám se zdravotním postižením pomáhá také služba osobní asistence. Na území MAS Říčanska působí 3 tyto služby. Jedná se zdejšího poskytovatele Komunitní centrum Říčany, které tyto osoby uvádí jakožto převažující cílovou skupinu v Síti sociálních služeb Středočeského kraje (STČK) pro rok 2018. Dalším poskytovatelem této služby je Farní charita Starý Knín, která má od roku 2016 pobočku ve Velkých Popovicích a organizace Hewer se sídlem v Praze. Komunitní centrum Říčany a Hewer jsou

zařazeny do Sítě sociálních služeb STČK pro rok 2018, středisko Farní charity Starý Knín ve Velkých Popovicích nikoliv.

Ranou péčí určenou pro rodiny se zdravotně postiženým dítětem na zdejší území poskytují organizace sídlící především v Praze. Na náš dotaz ohledně klientů z Říčanska odpověděla kladně pouze Raná péče provozovaná Diakonií ČCE.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené jsou na území MAS Říčanska poskytovány 3 organizacemi, které sídlí přímo ve městě Říčany. Jedná se o Komunitní centrum Říčany, Terapeutické centrum Modré dveře a Seniorcentrum Říčany. První dvě zmiňované organizace jsou zařazeny do Sítě sociálních služeb na rok 2018, třetí nikoliv.

Na území MAS Říčansko je poskytována rovněž služba sociální rehabilitace, což je soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob. Tato služba je osobám s mentálním postižením a chronickým duševním onemocněním poskytována Terapeutickým centrem Modré dveře. Toto zařízení má sídlo v Kostelci nad Černými lesy, kde je od července 2018 poskytována pouze sociální rehabilitace, a to nácvik práce v kavárně. Od ledna roku 2018 má novou pobočku v Říčanech, kde jsou poskytovány sociální služby. Záměrem byla lepší dostupnost služby pro širší okolí. Zdejší obyvatelé s mentálním či duševním onemocněním rovněž využívají tuto službu poskytovanou obecně prospěšnou společností Rytmus Střední Čechy. Tato organizace obyvatelům Říčan a okolí zároveň poskytuje službu Podpora samostatného bydlení. V roce 2017 využilo jejích služeb 5 osob ze sledovaného území, jednalo se zejména o osoby s těžší formou postižení, kterým byla poskytována pomoc terénní i ambulantní formou. Jednalo se o pomoc s nákupy, vařením a úklidem, podporu při dojíždění a cestování a dále o podporu metodou podporované zaměstnávání, tj. podporu v hledání vlastního zaměstnání u běžného zaměstnavatele, nikoliv chráněného pracovního místa.

Osoby se zdravotním postižením z Říčan a okolí využívají rovněž služby organizace Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s. V současné době (2018) se zde nacházejí 2 klienti ze sledovaného regionu, kteří využívají odlehčovací služby, sociálně terapeutické dílny a týdenní stacionář.

1) Denní stacionáře

Viz informace uvedené v kapitole 4.3.1.

2) Osobní asistence

Viz informace uvedené v kapitole 4.3.1.

3) Raná péče

Viz informace v kapitole 4.2.1.

4) Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Viz informace uvedené v kapitole 4.3.1.

Tab. 16 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením, obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Druh sociální služby	Zařízení (poskyvatel)	Formy poskytování služeb	Úvazky přímé péče		Počet lůžek		Adresa služby
			Celkem	Sít' soc. služeb STČK	Celkem	Sít' soc. služeb STČK	
Denní stacionáře	Alzheimercentrum Průhonice, z.ú.	ambulantní	–	–	10	0	Průhonice
	Stacionář Olga (DPS Senior a stacionář Olga Říčany, příspěv. org.)	ambulantní	3,00	3,00	–	–	Říčany
Domov pro osoby se zdravotním postižením	Domov Na Hrádku, poskyvatel sociálních služeb	pobytové	–	–	45	45	Červený Hrádek, Uhlířské Janovice
Odlehčovací služby	Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s.	pobytové	?	?	5	5	Štěchovice
Osobní asistence	Komunitní centrum Říčany, o.p.s.	terénní	5,50	5,50	–	–	Říčany
	Středisko Velké Popovice (Famí charita Starý Knín)	terénní	2,00	0	–	–	Velké Popovice
	HEWER, z.s. – osobní asistence pro Stř. kraj	terénní	2,00*	2,00*	–	–	Praha 10
Podpora samostatného bydlení	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.	terénní	0,9*	0,9*	–	–	Benešov
Raná péče	Diakonie ČCE - středisko Praha (Raná péče - pracoviště Praha)	ambulantní, terénní	?	–	–	–	Praha 5
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Komunitní centrum Říčany, o.p.s.	terénní	0,50	0,50	–	–	Říčany
	Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.	ambulantní, terénní	2,18	2,18	–	–	Říčany
	Seniorcentrum Říčany	ambulantní, terénní	?	0	–	–	Říčany
Sociální rehabilitace	Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.	ambulantní, terénní	3,60	3,60	–	–	Říčany
	Rytmus Střední Čechy, o.p.s.	ambulantní, terénní	0,9*	0,9*	–	–	Benešov
Sociálně terapeutické dílny	Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s.	ambulantní	?	?	–	–	Štěchovice
Týdenní stacionář	Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s.	pobytové	–	–	?	?	Štěchovice

Zdroj: Sít' sociálních služeb Středočeského kraje, Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV), vlastní šetření

Pozn.1: ? = údaj nezjištěn

Pozn.2: * = jedná se o odhad pro oblast MAS Říčansko, oficiální počty úvazků jsou určeny pro vyšší územní celek (nejčastěji okres Praha-východ)

Pozn.3: Údaje o počtu lůžek pocházejí primárně z Registru poskytovatelů sociálních služeb, jsou případně doplněny údaji ze Sítě sociálních služeb Středočeského kraje a údaji přímo od poskytovatelů soc. služeb. Údaje o počtu úvazků pocházejí ze Sítě sociálních služeb Středočeského kraje a jsou případně doplněny údaji přímo od poskytovatelů. V případě poskytovatelů se sídlem mimo území MAS Říčansko se jedná o odhad počtu úvazků přímé péče, které jsou vyčleněny pro sledované území, (označeno *), pokud se tento odhad podařilo získat. V opačném případě se jedná o počet úvazků za větší územní celek

Pozn.4: Pracovníkem v přímé péči se rozumí takový pracovník, který v rámci sociální služby vykonává odbornou činnost v sociálních službách.

4.4.2. Navazující a související služby

Značná část navazujících a souvisejících služeb určených pro osoby se zdravotním postižením je opět shodná se službami určenými pro seniory. Polovina z nich obstarává domácí zdravotní péči, zbývající služby pomáhají těmto osobám s dopravou, naplňují jim volný čas, anebo pomáhají s návratem na pracovní trh.

Domácí zdravotní péči na sledovaném území poskytuje jak zdejší Nemocnice Říčany a středisko Farní charity Neratovice v Říčanech, tak společnost ProMedicus Home Care Services, která sídlí v Praze.

Tab. 17 – Navazující a související služby pro osoby se zdravotním postižením, obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Druh služby	Název organizace	Adresa služby
Domácí zdravotní péče	Nemocnice Říčany, a.s., člen skupiny Angel.	Říčany
	Famí charita Neratovice, středisko Říčany	Říčany
	ProMedicus Home Care Services s.r.o.	Praha 6
Doprava seniorů a zdravotně postižených	Senior taxi Říčany	Říčany
Pracovně aktivizační programy	ENVERO, z.s.	Říčany
Volnočasové aktivity	Klub Kvítek - jezdecký výcvik handicapovaných osob	Ondřejov

Zdroj: síť Internet, vlastní šetření

Pomoc s dopravou osobám zdravotně postiženým z města Říčany a jemu přidružených obcí poskytuje Senior taxi Říčany. Jedná se o službu dotovanou městem Říčany, která výrazně uspoří dotčeným osobám finance za cestovné např. k lékaři či na nákup. Působnost této služby se však nevztahuje na celé území MAS Říčansko.

Náplň volného času se handicapovaným osobám snaží zajistit jezdecký klub Kvítek, který působí v Ondřejově a nabízí jezdecký výcvik těchto osob a paradrezuru.

S návratem na trh práce pomáhá osobám se zdravotním postižením, a nejen jim, společnost Envero, která od léta 2018 sídlí nově v Říčanech a realizuje pracovní aktivizační programy.

1) Domácí zdravotní péče

Viz kap. 4.3.2

2) Doprava seniorů a zdravotně postižených

Viz kap. 4.3.2 (Doprava seniorů)

3) Pracovně aktivizační programy

Nezisková organizace **Envero** v rámci 6 až 12 měsíčního programu formou zácviku, vzdělávání a praxe bezplatně podporuje své klienty v návratu na trh práce. Jedná se o jediný program svého druhu na Říčansku. Služba funguje od listopadu 2016 a její kapacita je 16 klientů ročně. V přímé péči ji vykonávají 2 zaměstnanci (celkem 0,8 úvazku). Klienty služby jsou osoby se zdravotním postižením, duševním onemocněním, osoby starší 55 let nebo osoby pečující o osobu blízkou. Většina klientů pochází z obcí v okolí Říčany a službu využívají shodně ženy i muži. Na poskytnutí služby existuje čekací doba, která se odvíjí od zajištění financí na program. V roce 2017 musela být jedna žádost o poskytnutí služby odmítnuta, neboť žadatel nesplňoval kritéria určená projektem.

Klienti služby nejčastěji řeší finanční problematiku, dluhy, nezaměstnanost a nízké sebevědomí. Pracovníkům služby se daří klienty namotivovat ke snaze o návrat na pracovní trh a zvýšit jim sebevědomí. Problematické však je hledání potenciálních zaměstnavatelů. Dle názoru poskytovatele by klienti uvítali vytvoření svépomocné skupiny řešící různou problematiku.

4.5. Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Pro osoby ohrožené sociálním vyloučením existuje na území MAS Říčansko minimum služeb. Za naprostou většinou služeb musejí občané dojíždět, nebo naopak tyto služby sídlí mimo sledované území, dojíždění za svými klienty na Říčansko. Toto platí jak pro sociální služby, tak pro služby navazující či související.

4.5.1. Registrované sociální služby

Na základě elektronické komunikace bylo vytipováno 11 registrovaných sociálních služeb, které pomáhají osobám z Říčan a okolí. Pouze 2 tyto služby sídlí na území MAS Říčansko; jedná se o Občanskou poradnu v Říčanech a Mnichovicích, které v rámci odborného sociálního poradenství provozuje Cesta Integrace a dále o krizovou pomoc poskytovanou Terapeutickým centrem Modré dveře. Zbývající služby sídlí převážně v Praze nebo v jiných větších obcích Středočeského kraje (Benešov, Nymburk).

Tab. 18 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Druh sociální služby	Zařízení (poskytovatel)	Formy poskytování služeb	Úvazky přímé péče		Počet lůžek		Adresa služby
			Celkem	Sít' soc. služeb STČK	Celkem	Sít' soc. služeb STČK	
Azylové domy	Dům Naděje Praha-Záběhlce (Naděje)	pobytové	–	–	?	30	Praha 10
	Dům Naděje Praha-Žižkov (Naděje)	pobytové	–	–	?	50	Praha 3
Intervenční centra	Intervenční centrum Respondeo (Respondeo, z.s.)	ambulantní, terénní	?	?	–	–	Nymburk
Kontaktní centra	K - centrum Benešov (Magdaléna, o.p.s.)	ambulantní	?	?	–	–	Benešov
Krizová pomoc	Terapeutické centrum Modré dveře	ambulantní, terénní	1,35	1,35	–	–	Říčany
Odborné sociální poradenství	Občanská poradna Říčany; občanská poradna Mnichovice (Cesta Integrace, o.p.s.)	ambulantní	4,82	4,82	–	–	Říčany, Mnichovice
	Centrála Bílého kruhu bezpečí, z.s., odborné sociální poradenství v hl.m. Praze (Bílý kruh bezpečí, z.s.)	ambulantní, terénní	?	0,00	–	–	Praha 5
	Centrum psychologicko – sociálního poradenství Středočeského kraje	ambulantní	0,75*	0,75*	–	–	Praha
Nízkoprahová denní centra	Středisko Naděje Praha-Bolzanova (Naděje)	ambulantní	?	0,00	–	–	Praha 1
Noclehárny	Středisko Naděje Praha-Na Slupi (Naděje)	ambulantní	–	0,00	20	20	Praha 2
Terénní programy	Terénní program Magdaléna - Benešovsko a Praha východ (Magdaléna, o.p.s.)	terénní	0,25*	0,25*	–	–	Benešov

Zdroj: Sít' sociálních služeb Středočeského kraje, Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV), vlastní šetření

Pozn1.: ? = údaj nezjištěn

Pozn2.: * = jedná se o odhad pro oblast MAS Říčansko, oficiální počty úvazků jsou určeny pro vyšší územní celek (nejčastěji okres Praha-východ)

Pozn3.: Údaje o počtu lůžek pocházejí primárně z Registru poskytovatelů sociálních služeb, jsou případně doplněny údaje ze Sítě sociálních služeb Středočeského kraje a údaji přímo od poskytovatelů soc. služeb. Údaje o počtu úvazků pocházejí se Sítě sociálních služeb Středočeského kraje a jsou případně doplněny údaji přímo od poskytovatelů. V případě poskytovatelů se sídlem mimo území MAS Říčansko se jedná o odhad počtu úvazků přímé péče, které jsou vyčleněny pro sledované území, (označeno *), pokud se tento odhad podařilo získat. V opačném případě se jedná o počet úvazků za větší územní celek
Pozn.4: Pracovníkem v přímé péči se rozumí takový pracovník, který v rámci sociální služby vykonává odbornou činnost v sociálních službách.

Významnou pomoc zdejšími osobám ohroženým sociálním vyloučením, zejména osobám bez domova, poskytuje nezisková organizace Naděje se sídlem v Praze. Pomoc osobám ohrožených závislostí na návykových látkách zdarma nabízí obecně prospěšná společnost Magdaléna se sídlem v Benešově.

Dle informací OSVZ Říčany využívají oběti domácího násilí z Říčan a okolí zdarma služby Intervenčního centra Respondeo v Nymburce, službu Acorus v Praze 7 a jiné. Vzhledem k nenavázání kontaktu s těmito organizacemi však nebylo možné zjistit bližší informace.

Terapeutické centrum Modré dveře, které sídlí v Říčanech, poskytuje zdarma krizovou pomoc osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svojí nepříznivou situaci vlastními silami. Tato služba je určena pro např. osoby, které opustil partner/ka, které se nemají komu svěřit, mají pocit, že se jim zhroutil svět, je jim úzko atd. Pracovníci služby mj. pomáhají klientům zorientovat se v situaci, kterou právě prožívají a podporují je ve znovunalezení kontroly nad životem.

Odborné sociální poradenství pro osoby ohrožené sociálním vyloučením je na území MAS Říčansko poskytováno jak zdejší organizací Cesta Integrace, tak, dle námi zjištěných informací, minimálně dalšími dvěma organizacemi se sídlem v Praze (Centrála Bílého kruhu bezpečí, Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje).

1) Odborné sociální poradenství

Občanská poradna Říčany a občanská poradna Mnichovice jsou od roku 2007 provozovány Cestou Integrace. Zdarma poskytují pomoc širokému spektru klientů; zejména seniorům, rodinám (za nejvíce ohrožené považují mladé nemajetné rodiny), matkám samoživitelkám či nezaměstnaným. Klienti pocházejí převážně z města Říčan, dále pak z okolních obcí. Službu v přímé péči vykonávají 4 zaměstnanci (4,82 úvazku přímé péče). V roce 2007 se čekací doba na službu pohybovala v řádů dnů a žádná žádost o službu nebyla odmítnuta. V tomtéž roce bylo evidováno 241 klientů a uskutečněno 363 konzultací a 568 intervencí.

Mezi nejčastěji řešená témata patří právní systém a ochrana, rodina (dědictví, rozvody, péče o dítě...), majetkoprávní vztahy a finance a dluhy (exekuce, půjčky, osobní bankrot a možnosti oddlužení), pracovně právní vztahy, domácí násilí a trestné činy, apod. Naprostá většina témat, se kterými lidé do poradny přicházejí je řešitelná; problém nastává, když klienti přijdou ve fázi, kdy jejich téma má obtížné či minimální řešení.

Dle názorů pracovníků by jejím klientům pomohlo právní zastoupení, a to zejména v případě nemajetných klientů a osamělých seniorů. Užitečná by byla i větší osvěta v sociálně právních tématech, které občanská poradna řeší. Pro snazší orientaci klientů by pomohl ucelený systém směrůvek ve městě s názvy služeb a kompletní evidence služeb psaná srozumitelným způsobem. Budoucí vývoj služby se odvíjí jak od otázky finanční, tak personální. Např. v případě ušetření za komerční nájem by bylo možné mít dalšího poradce či mít otevřeno více dní v týdnu.

V souvislosti s velkým zájmem o problematiku financí v roce 2018 realizuje Občanská poradna projekt „Cesta z dluhů“, v jehož rámci je klientům razeno jak postupovat v otázkách osobního bankrotu, návrhu na oddlužení a otázkách finanční gramotnosti.

2) Azylové domy, nízkoprahová denní centra, noclehárny

Nezisková organizace **Naděje** mj. provozuje azylové domy, noclehárny a nízkoprahová denní centra. Dle informací sdělených touto organizací byly výše uvedené služby za poslední 4 roky (2014–2017) poskytnuty celkem 28 klientům z Říčana a okolí; jednalo se o 18 mužů a 10 žen. V azylových domech strávilo 8 klientů dohromady 827 dní, v noclehárnách 3 klienti celkem 36 nocí. Nízkoprahová denní centra využilo 22 klientů, přičemž každému z nich bylo cca 7krát poskytnuto poradenství a vystaven průkaz na čerpání stravy a hygieny.

Právě absenci azylového domu na území Říčanska považují pracovníci OSVZ Říčany za nepříznivou a spolu se zřízením krizového místa, kam by bylo možné zejména v zimním období umístit na noc ohrožené osoby, by vznik takovýchto zařízení uvítali.

3) Terénní programy, kontaktní centra

Obecně prospěšná společnost **Magdaléna** se sídlem v Benešově zdarma nabízí pomoc osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Tato pomoc je nabízena jak ambulantní formou v Kontaktním centru Benešov, tak formou terénních programů. Pracovníci služby dojíždějí do Říčana a okolí pravidelně jednou týdně od roku 2017. Za dobu působení se jim podařilo proniknout do drogové komunity, navázat kontakty a získat důvěru uživatelů. Jejich působení lze i z hlediska snížení denního počtu dávek u uživatelů drog označit za úspěšné. V rozmezí 1. 1. 2014 - 31. 12. 2017 proběhlo na území města Říčany 27 kontaktů s uživateli drog a bylo vyměněno 4510 injekčních setů. Pracovníci byli v té době v pravidelném kontaktu s 17 klienty terénního programu. Vzhledem k lokální dostupnosti benešovského Kontaktního centra a větší anonymitě je, dle zástupce poskytovatele, pravděpodobné, že uživatelé drog z Říčana a okolí využívají tuto ambulantní formu služby častěji než v terénním programu.

4.5.2. Navazující a související služby

Mezi navazující/související služby zabývající se osobami ohroženými sociálním vyloučením, byla zahrnuta nezisková organizace **Rubikon centrum**, která pomáhá osobám s trestní minulostí v opětovném zapojení do společnosti. V letech 2014–2017 využilo služeb této organizace 43 klientů z Říčana a okolí (32 mužů, 11 žen), kteří využili zejména dluhového poradenství, absolvovali rekvalifikační kurz nebo s pomocí pracovníků organizace získali zaměstnání.

Do této kapitoly byla zařazena rovněž **Probační a mediační služba, středisko Praha–východ**, a **Městská policie Říčany** a **Policie ČR – obvodní odd. Říčany**. Zdejší příslušníci Policie velmi úzce spolupracují s OSVZ Říčany, a to zejména v otázkách domácího násilí či požívání alkoholu a drog u mladistvých. Pod záštitou Městské policie Říčany působí rovněž koordinátor prevence kriminality, jehož náplní práce je, vyjma standardní hlídkové činnosti, pořádání besed a přednášek zaměřených na danou cílovou skupinu. O tyto přednášky byl projevem zájem nejen ze strany základních a mateřských škol či Klubu Cesta (NZDM), ale také ze strany DPS Senior. V rámci prevence kriminality jsou Městskou policií Říčany spolupořádány akce výchovně-vzdělávací (např. Den bez úrazů, Den záchranářů) či kulturní (např. Streetfood festival, Beerfest). Územní působnost této služby je dána katastrální rozlohou města Říčana; v dalších obcích se subjekty mohou obracet na Policii České republiky, která má prevenci kriminality v náplni práce a kde ji zajišťuje odbor tisku a prevence příslušného krajského ředitelství policie.

V rámci katastrálního území města Říčany, pod záštitou Odboru školství, funguje **protidrogový koordinátor**, který mj. spolupracuje se školami v oblasti řešení problémů souvisejících s drogami či jiným rizikovým chováním a aktualizuje Plán prevence kriminality města Říčan.

Tab. 19 – Navazující a související služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018

Druh služby	Název organizace	Adresa služby
Bezpečnost, prevence kriminality	Městská policie Říčany	Říčany
	Policie ČR - Obvodní odd. Říčany	Říčany
Pomoc osobám s trestní minulostí	Rubikon centrum z.ú	Praha 8
Potravinová pomoc	Potravinová banka Central	Modletice
Trestní politika	Probační a mediační služba ČR, středisko Praha–východ	Praha 10

Zdroj: síť Internet, vlastní šetření

Podpůrnou funkci pro jednotlivé sociální služby a jejich klienty má rovněž **Potravinová banka Central**, která od počátku července 2018 sídlí v Modleticích u Prahy. Při uzavření smlouvy a placení paušálních poplatků mohou sociální služby a další organizace pomáhající lidem v nouzi odebírat potraviny a distribuovat je dále svým klientům. Potravinová banka spolupracuje pouze s organizacemi, nikoliv konečnými příjemci (tito se musejí obrátit na některou organizaci). V rámci MAS Říčansko v současné době spolupracuje s Komunitním centrem Říčany a OSVZ Říčany.

5. Dotazník pro poskytovatele služeb se sídlem na území MAS Říčanska

5.1. Metodologie

Součástí prováděné analýzy poskytovatelů byl také dotazník distribuovaný poskytovatelům sociální a navazujících/souvisejících služeb se sídlem na území MAS Říčanska. Pro každou skupinu služeb (sociální X navazující/související) byl vytvořen vlastní dotazník. U služeb navazujících/souvisejících nás zajímaly především potřeby poskytovatelů a jejich klientů (s čím se klienti na službu nejčastěji obracejí, co se daří a naopak nedaří řešit, jaké jsou jejich plány do budoucna a čím mohou být ovlivněny, co by zpříjemnilo život jejich klientům atd.). U služeb sociálních jsme kromě výše popsáných potřeb zjišťovaly také provozní údaje (kolik zaměstnanců vykonává službu, na jaké úvazky, kdo jsou klienti služby, odkud jsou a jaký byl jejich počet v roce 2017, s kým služba spolupracuje atd.). Část údajů organizačního charakteru o poskytovatelích sociálních služeb byla převzata z Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV.

Elektronické distribuci dotazníku předcházelo vytvoření seznamu poskytovatelů sociálních a navazujících/souvisejících služeb sídlících na území MAS Říčansko. Seznam poskytovatelů sociálních služeb byl převzat z Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV a konzultován s OSVZ Říčany. Seznam navazujících/souvisejících služeb byl vytvořen rovněž ve spolupráci s OSVZ Říčany, ve spolupráci s dalšími poskytovateli sociálních služeb a na základě místní znalosti autorek dokumentu. Seznam,

zejména navazujících/souvisejících služeb, nevznikl najednou, ale docházelo k jeho postupnému rozšiřování a „nabalování“ služeb. Všem takto vybraným poskytovatelům byl na počátku června 2018 elektronickou formou zaslán dotazník a byli požádáni o jeho vyplnění. Dotazník byl v papírové podobě rovněž předán na Setkání poskytovatelů sociálních služeb, které bylo v rámci projektu uskutečněno v květnu 2018 na Městské úřadě v Říčanech.

Prvotní návratnost dotazníku byla nízká, následným opakovaným kontaktováním poskytovatelů se celkem (včetně dotazníků vyplněných v papírové podobě již na Setkání poskytovatelů v květnu 2018) podařilo získat dotazníky od 10 poskytovatelů sociálních služeb (celkem 20 služeb) a 4 dotazníky od služeb navazujících/souvisejících. Konečná návratnost dotazníků činila necelých 50 %, přičemž vyšší byla jednoznačně u služeb sociálních (cca 69 %). Je nutno uvést, že někteří zdejší poskytovatelé dotazníky sice nevyplnili, ale vybrané údaje nám sdělili prostřednictvím mailu.

5.2. Hlavní zjištění

Informace zjištěné v dotazníku byly již z velké části prezentovány v předešlém textu u jednotlivých služeb. V následujícím textu budou některé informace shrnuty pro vytvoření celistvější představy o zdejších službách.

Na základě zjištěných údajů je možné konstatovat, že velká část služeb existuje na území Říčanska již dlouhodobě a datum jejich vzniku sahá před rok 2010. Novějšího data jsou některá zařízení pro seniory. Služby jsou využívány více ženami než muži, což ale často vychází ze složení dané cílové skupiny dle pohlaví a věku.

Skutečnost, zda a jak se klient finančně podílí na poskytování dané služby, se odvíjí od druhu služby a jejího zřizovatele. Mezi službami, jejichž poskytovatelé vyplnili dotazník, mírně převažují služby, které zcela hradí klient, což je dáno jednak strukturou služeb na sledovaném území a dále samozřejmě strukturou vyplněných dotazníků.

Na většinu služeb, jejichž dotazníky máme k dispozici, nebyla roce 2017 evidována čekací doba. V této souvislosti je však zajímavé, že u téhož druhu služby (např. domov pro seniory) v jednom případě čekací doba evidována je, v druhém nikoliv.

Cílem dotazníku bylo také zjistit, komu patří prostory, v nichž je služba poskytována, resp. zda a jaké nájemné poskytovatel musí platit. Hypotéza zněla, že pokud služba nalézala podporu u obce, v níž sídlí, poskytovatel by hradil nižší či žádné nájemné obci a uspořené finance by mohl investovat do rozšíření či zkvalitnění nabízených služeb. Z dotazníků však vyplynulo, že poskytovatelé nejčastěji působí v pronajatých prostorách a platí tržní nájemné, příp. sídlí v prostorách patřících poskytovateli.

Z dotazníků vyplynulo, že většinu problémů, se kterými se na ně klienti obracují, umějí úspěšně řešit a neřešitelné jsou pro ně pouze situace mimo jejich oblast působnosti a jejich kontrolu. Mezi seniory se jedná o zdravotní, příp. finanční problémy a o nedostatek zájmu ze strany rodiny a okolí. U rodin, zejména mladých, se jedná o finanční problémy a problémy spojené s bydlením a zaměstnáním. Služby působící v oblasti náhradní rodinné péče často narážejí na špatnou práci soudnictví a nekvalitní posudky. Služby pracující s dětmi a mládeží se nezdědk setkávají s nespolupracujícími a nepokrokovými pedagogy.

Na dotaz, co by klienti služeb uvítali, se odpovědi poskytovatelů lišily, v závislosti na tom, jakou cílovou skupinou se zabývají. Zástupci služeb pro seniory často zmiňovali zlepšení dostupnosti terénních

služeb a rehabilitační péče, lepší kvalitu zdravotní péče a více možností pro aktivizaci seniorů (výlety, návštěvy koncertů a divadel). Klienti služeb pro rodiny s dětmi by uvítali zlepšení dostupnosti bydlení, bezplatné dluhové poradenství, více kvalitních psychologů a psychiatrů. Pro osoby se zdravotním postižením (absolventy zdejších škol pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami) a také pro osoby ohrožené sociálním vyloučením na území jednoznačně chybí chráněné bydlení a chráněné dílny. Pro osoby ohrožené sociálním vyloučením by byla užitečná rovněž větší osvěta o možnosti využívání sociálních služeb, podaná srozumitelnou formou.

Na základě vyplněných dotazníků je možné v obecné rovině konstatovat, že většina poskytovatelů sociálních služeb spolupracuje s jinými poskytovateli služeb (nejen sociálních) působícími v dané oblasti a u většiny sociálních služeb rovněž existuje návaznost na jimi poskytovanou službu. Samozřejmostí je propagace služeb nejen na vlastních webových stránkách, ale i v místním tisku či realizováním společenských či kulturních akcí (např. Týden pěstounství pořádaný Poradenským centrem pro děti a rodinu „Úsměv“, Den sociálních služeb v Říčanech apod.).

Z hlediska plánů do budoucna je pro většinu poskytovatelů stěžejní oblast financí, a to nejen z hlediska platů zaměstnanců či hrazení nájmu využívaných prostor, ale rovněž z hlediska financování dalšího vzdělávání pracovníků či rozšiřování nabídky poskytovaných služeb. Cílem většiny poskytovatelů je zkvalitňování a rozšiřování služeb (buď z hlediska personálního, nebo tematického), s čímž souvisí snaha o získání vyššího počtu klientů, dále úprava prostor a zlepšení vybavení. Společným jmenovatelem potenciálních hrozeb u většiny služeb je nedostatek kvalitního personálu, příp. velká fluktuace osob. V této souvislosti část organizací zmiňuje snahu o zapojení dobrovolníků do poskytování služby.

6. Shrnutí

Na území MAS Říčansko je poskytován relativně vysoký počet sociálních služeb, i služeb navazujících a souvisejících. Velkou část těchto služeb provozují poskytovatelé sídlící na tomto území; některé služby zde však nabízeny nejsou, či nemají dostatečnou kapacitu a klienti využívají služeb poskytovatelů se sídlem v Praze či jiných větších městech Středočeského kraje (Benešov, Nymburk, Neratovice,...).

Na sledovaném území sídlí 16 poskytovatelů sociálních služeb, kteří nabízejí dohromady 29 služeb. Velká část poskytovatelů a tím i samotných služeb sídlí ve městě Říčany; v Říčanech je koncentrována rovněž většina navazujících a souvisejících služeb. Celkový počet navazujících a souvisejících služeb je obtížné vyčíslit, neboť z výše uvedených důvodů nebyly do předkládané analýzy zahrnuty všechny tyto služby provozované na sledovaném území.

Senioři

Nejčastěji jsou na území MAS Říčansko zastoupeny pobytové sociální služby určené pro seniory; jedná se zejména o domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem. Vzhledem ke skutečnosti, že v těchto zařízeních jsou z velké části umístěni občané pocházející z jiných částí republiky než je oblast Říčanska, tato zařízení nedokáží pokrýt poptávku místních obyvatel, kteří následně musejí využívat totožných zařízení provozovaných mimo tento region. Jedná se tedy určitým způsobem o nesystémový přístup, který je obtížně řešitelný vzhledem k převážně soukromým vlastníkům těchto zařízení. Z výše popsaných důvodů lze jen obtížně hodnotit dostatečnost či nedostatečnost kapacity pobytových zařízení pro seniory se sídlem na území MAS Říčanska. Celkový počet lůžek v domovech pro seniory k 1. 7. 2018 činil 224

lůžek (88 lůžek zařazeno do Sítě sociálních služeb STČK), v domovech se zvláštním režimem 270 lůžek (94 lůžek zařazeno do Sítě sociálních služeb STČK), počet lůžek v rámci odlehčovacích služeb činil 28 (4 lůžka zařazena do Sítě sociálních služeb STČK). Z výsledků sociodemografické analýzy vyplynulo, že na sledovaném území žilo v roce 2017 téměř 10tis. osob straších 65 let a příspěvek na péči pobíralo celkem 771 seniorů (věk 66+); ve III. stupni 266 osob, ve IV. stupni 96 osob. Na základě předložených číselných údajů by bylo možné konstatovat, že kapacita pobytových zařízení by byla zřejmě dostačující v případě, že by v nich byli přednostně umísťováni obyvatelé sledovaného území, což se dle informací z OSVZ Říčany neděje. Pro detailnější analýzu by bylo zapotřebí znát zejména pohlavně-věkovou a regionální strukturu klientů těchto zařízení a jejich strukturu z hlediska stupně závislosti (stupeň přiznaného příspěvku na péči), aby mohlo dojít ke srovnání uvedených charakteristik se seniory žijícími na území MAS Říčansko a případně byla vytvořena prognóza budoucího vývoje. Zapotřebí by byla bezesporu bližší spolupráce s poskytovateli pobytových služeb pro seniory. Z důvodu vyčerpání některých poskytovatelů či nedostatečné vůle pro sdílení zkušeností a potřeb nám bohužel nebylo umožněno v mnohých případech tuto bližší spolupráci prozatím navázat. Obtížná uchopitelnost tématu je dána také tím, že ubytování seniorů je řešeno i mimo oblast sociálních služeb, ať již formou domu s pečovatelskou službou využívaného obyvateli katastrálního území města Říčan či komerčního bezbariérového bydlení pro seniory v Kunicích. Velká část seniorů zůstává také ve svém domácím prostředí v péči své rodiny či blízkých, přičemž pečující osoby jsou velmi špatně zachytitelnou, časově vytíženou a mnohdy izolovanou skupinou osob, které dosud není věnována potřebná pozornost a její přínos v rámci uceleného systému péče o seniory je v současnosti nedoceněn.

Terénní služby pro seniory či osoby se zdravotním postižením (pečovatelská služba, osobní asistence) na území MAS Říčansko poskytovány jsou, jejich kapacita je však naplněna. Některé z činností těchto služeb byly částečně převzaty službami navazujícími (např. přeprava seniorů v Říčanech a Průhonicích, domácí zdravotní péče), část zdejších občanů využívá služeb poskytovatelů se sídlem mimo sledované území. V rámci analýzy bylo zjištěno, že přibližně polovina obcí v působnosti MAS Říčansko svým občanům terénní služby, formou uzavření smlouvy s některým z poskytovatelů, nezajišťuje. Příčinou může být i skutečnost, že obce o těchto seniorech, a zejména o jejich potřebách, nevědí. Senioři přitom tvoří více než 15 % obyvatel regionu MAS Říčansko.

Volnočasové aktivity jsou seniorům nabízeny v rámci Klubů seniorů působících ve větších obcích regionu. Problémem je často pasivní přístup velké části seniorů, kteří těchto možností nevyužívají.

Rodiny, děti a mladiství

Část služeb je věnována také rodinám s dětmi a mládeži. V rámci sociálních služeb je dětem a mládeži poskytováno odborné sociální poradenství a v Říčanech lokálně působí také nízkoprahové zařízení pro tuto cílovou skupinu. Pro rodiny jsou určeny zejména sociálně aktivizační služby a služby působící v oblasti náhradní rodinné péče. Vzhledem k tomu, že poptávka po těchto službách převyšuje nabídku zdejších poskytovatelů, využívají místní rodiny rovněž služby se sídlem mimo MAS Říčansko. V oblasti nejsou zřízeny sociální byty pro rodiny s dětmi, ani tzv. polopropustné byty.

Velká část volnočasových aktivit pro tuto cílovou skupinu je koncentrována do města Říčan, které mohou být pro obyvatele ostatních částí regionu obtížně dopravně dostupné, zejména formou hromadné dopravy. Obyvatelstvo okolních obcí přitom tvoří více než 70 % celkového počtu obyvatel na

území MAS Říčansko. Vzhledem k tomu, že se jedná často o komerční aktivity, mohou být pro část potenciálních klientů rovněž obtížně finančně dostupné.

Na území MAS Říčansko působí dvě pedagogicko-psychologické poradny, z nichž jedna poskytuje placené služby, což z okruhu jejich klientů vylučuje sociálně znevýhodněné občany. Počet dětských psychologů, psychiatrů, terapeutů a logopedů na území je považován za nedostatečný. V oblasti není zřízena adiktologická ambulance a raná péče je zajišťována poskytovateli sídlícími v hlavním městě.

V oblasti působí několik škol zaměřených na výchovu a vzdělávání žáků se speciálními potřebami, bohužel zde neexistuje služba, která by absolventům těchto škol následně nabízela zaměstnání či zajišťovala bydlení.

Osoby se zdravotním postižením

Služeb zaměřených na skupinu osob se zdravotním postižením je na sledovaném území spíše méně a tyto osoby proto také využívají služby poskytované mimo tento region. Na území jsou poskytovány sociálně aktivizační služby, sociální rehabilitace a pracovní aktivizační programy; ostatní služby, zejména chráněná pracovní místa a chráněné bydlení, zde chybí. Z provedené analýzy vyplývá, že právě obtížná zaměstnatelnost těchto osob, a to zejména na nemanuálních pozicích, je spolu s pocitem nedostatečné informovanosti o nabízených formách pomoci největším problémem této cílové skupiny. Existenci chráněných pracovních míst do určité míry nahrazují dílny v rámci existujícího zařízení poskytující sociální služby; pracovní aktivizační programy pomáhají těmto osobám s opětovným zařazením do pracovního procesu.

Na území MAS Říčansko žilo v prosinci 2017 více než 1 120 osob, tj. necelá 2 % z celkového počtu evidovaných obyvatel MAS Říčansko, které byly držiteli průkazu osoby se zdravotním postižením. Jedná se tedy o relativně malý počet osob, které by však neměly zůstat opomenuty.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením

Pro osoby ohrožené sociálním vyloučením existuje na území MAS Říčansko minimum služeb, za naprostou většinou služeb musejí občané dojíždět (azylové domy, noclehárny, nízkoprahová denní centra v Praze), nebo naopak tyto služby sídlí mimo sledované území, dojíždění za svými klienty na Říčansko (terénní program z Benešova pro osoby ohrožené různými druhy závislostí).

Tato cílová skupina v sobě koncentruje potřebu služeb, které na území chybí. Jedná se zejména o sociální byty v krizi, cenově dostupné psychoterapeutické služby, adiktologické služby pro dospělé a volnočasové aktivity pro sociálně znevýhodněné rodiny s dětmi.

7. Seznam tabulek

Tab. 1 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb se sídlem na území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018.....	5
Tab. 2 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, dle druhu služby, stav k 1. 7. 2018	6
Tab. 3 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, dle cílové skupiny, stav k 1. 7. 2018	6
Tab. 4 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, zařazené do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje na rok 2018	7
Tab. 6 – Přehled vybraných navazujících a souvisejících služeb se sídlem na území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018	9
Tab. 7 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb se sídlem mimo území MAS Říčanska, kteří zde působí nebo poskytují služby klientů z tohoto území, stav k 1. 7. 2018.....	12
Tab. 8 – Registrované sociální služby se sídlem mimo území MAS Říčanska, kteří zde působí nebo poskytují služby klientů z tohoto území, stav k 1. 7. 2018	13
Tab. 9 – Poskytovatelé navazujících a souvisejících služeb se sídlem mimo území MAS Říčanska, kteří zde působí nebo poskytují služby klientů z tohoto území, stav k 1. 7. 2018	14
Tab. 10 – Registrované sociálních služby pro děti a mládež obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018	17
Tab. 11 – Navazující a související služby pro děti a mládež obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018	18
Tab. 12 – Registrované sociální služby pro rodiny obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018	19
Tab. 13 – Navazující a související služby pro rodiny obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018	22
Tab. 14 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb pro seniory, obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018	26
Tab. 15 – Navazující a související služby pro seniory obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018	31
Tab. 16 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením, obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018.....	35
Tab. 17 – Navazující a související služby pro osoby se zdravotním postižením, obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018	36
Tab. 18 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, obsluhující území MAS Říčanska, stav k 1. 7. 2018.....	37
Tab. 19 – Navazující a související služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, obsluhující území MAS Říčansko, stav k 1. 7. 2018	40
Tab. 20 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb se sídlem na území MAS Říčanska, dle právní formy poskytovatele, stav k 1. 7. 2018.....	47
Tab. 21 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, dle formy poskytování, stav k 1. 7. 2018	47

Tab. 22 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, jmenovitě dle druhu služby, stav k 1. 7. 2018	48
Tab. 23 – Počet registrovaných sociálních služeb se sídlem na území MAS Říčanska, zařazených do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje na rok 2018, dle typu poskytovatele	49
Tab. 24 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, zařazené do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje na rok 2018, dle převažující cílové skupiny	49
Tab. 25 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb se sídlem mimo MAS Říčansko, dle právní formy poskytovatele, stav k 1. 7. 2018.....	50
Tab. 26 – Registrované sociální služby se sídlem mimo území MAS Říčanska, dle formy poskytování, stav k 1. 7. 2018	50

8. Příloha

Tab. 20 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb se sídlem na území MAS Říčanska, dle právní formy poskytovatele, stav k 1. 7. 2018

Právní forma poskytovatele	Počet poskytovatelů	Poskytovatel, příp. zařízení poskytovatele
112 - Společnost s ručením omezeným	4	Domov pro seniory Blaník, Domov seniorů Říčany, Domov seniorů Světice, Senior dům Marta
161 - Ústav	3	Terapeutické centrum Modré dveře, Alzheimercentrum Průhonice, Alzheimer Home Pyšely
141 - Obecně prospěšná společnost	2	Cesta Integrace, Komunitní centrum Říčany
331 - Příspěvková organizace	2	DPS Senior a stacionář Olga Říčany, Domov Pod Kavčí Skálou
706 - Spolek	2	Rozum a Cit, Seniorcentrum Říčany
721 - Církev a náboženské společnosti	1	Domov pro seniory kardinála Berana
101 - Fyz. osoba podnikající dle živn. zákona	1	Senior dům Felicita
801 - Obec	1	Pečovatelská služba Mnichovice

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV)

Tab. 21 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, dle formy poskytování, stav k 1. 7. 2018

Forma poskytování	Počet služeb	Poskytovatel / zařízení - Sociální služba
Ambulantní	4	DPS Senior a stacionář Olga Říčany, příspěv.org. - Denní stacionáře Cesta Integrace, Občanská poradna Říčany, Mnichovice - Odborné sociální poradenství Terapeutické centrum Modré dveře - Krizová pomoc Alzheimercentrum Průhonice - Denní stacionáře
Terénní	4	Cesta Integrace, Centrum primárních programů - Odborné sociální poradenství Komunitní centrum Říčany - Osobní asistence Komunitní centrum Říčany - Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením Pečovatelská služba Mnichovice
Ambulantní, terénní	8	DPS Senior a stacionář Olga Říčany, příspěv.org. - Pečovatelská služba Terapeutické centrum Modré dveře - Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením Terapeutické centrum Modré dveře - Sociální rehabilitace Cesta Integrace, Klub Cesta - Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež Poradenské centrum pro náhradní rodinnou péči Rozum a Cit - Odborné sociální poradenství Komunitní centrum Říčany, Spolu doma (rodinná asistence) - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Seniorcentrum Říčany - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Seniorcentrum Říčany - Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Pobytové	13	DPS Senior a stacionář Olga Říčany, příspěv.org. - Odlehčovací služby Domov Pod Kavčí Skálou - Domovy pro seniory Domov pro seniory Blaník - Domovy pro seniory Domov pro seniory Blaník - Domovy se zvláštním režimem Domov seniorů Říčany - Domovy pro seniory Domov seniorů Říčany - Domovy se zvláštním režimem Domov seniorů Říčany - Odlehčovací služby Alzheimercentrum Průhonice - Domovy se zvláštním režimem Alzheimer Home Pyšely - Domovy se zvláštním režimem Domov pro seniory kardinála Berana - Domovy pro seniory Domov seniorů Světice - Domovy pro seniory Senior dům Felicita - Odlehčovací služby Senior dům Marta - Domovy pro seniory

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV)

Tab. 22 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, jmenovitě dle druhu služby, stav k 1. 7. 2018

Druh sociální služby	Počet	Poskytovatel – zařízení	Sídlo (město)
SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ			
Odborné sociální poradensví	3	Cesta Integrace, o.p.s – Centrum primárních programů	Říčany
		Cesta Integrace, o.p.s – Občanská poradna Říčany, Mnichovice	Říčany, Mnichovice
		Rozum a Cít, z.s. – Poradenské centrum pro náhradní rodinnou péči	Říčany
SLUŽBY SOCIÁLNÍ PÉČE			
Domovy pro seniory	6	Domov Pod Kavčí Skálou, poskytovatel sociálních služeb	Říčany
		Domov pro seniory Blaník s.r.o	Mnichovice
		DS Říčany s.r.o – Domov seniorů Říčany	Voděrádky (Říčany)
		Arcidiecézní charita Praha – Domov pro seniory kardinála Berana	Mukařov
		Domov seniorů Světlce, s.r.o.	Světlce (Říčany)
		Victorianna s.r.o. – Senior dům Marta	Říčany
Domovy se zvláštním režimem	4	Domov pro seniory Blaník s.r.o	Mnichovice
		DS Říčany s.r.o – Domov seniorů Říčany	Voděrádky (Říčany)
		Alzheimercentrum Průhonice, z.ú	Průhonice
		Alzheimer Home z.ú. – Alzheimer Home Pyšely	Pyšely
Odlehčovací služby	3	DPS Senior a stacionář Olga Říčany, příspě. org. – Stacionář Olga	Říčany
		Josef Strouhal – Senior dům Felicita	Vyžlovka (Kostelec n.Č.l.)
		DS Říčany s.r.o – Domov seniorů Říčany	Voděrádky (Říčany)
Pečovatelská služba	2	DPS Senior a stacionář Olga Říčany, příspě. org.	Říčany
		Město Mnichovice	Mnichovice
Denní stacionáře	2	DPS Senior a stacionář Olga Říčany, příspě. org. – Stacionář Olga	Říčany
		Alzheimercentrum Průhonice, z.ú	Průhonice
Osobní asistence	1	Komunitní centrum Říčany, o.p.s	Říčany
SLUŽBY SOCIÁLNÍ PREVENCE			
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	3	Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú	Říčany
		Komunitní centrum Říčany, o.p.s	Říčany
		Seniorcentrum Říčany	Říčany
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	2	Komunitní centrum Říčany, o.p.s – Spolu doma - rodinná asistence	Říčany
		Seniorcentrum Říčany	Říčany
Krizová pomoc	1	Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú	Říčany
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1	Cesta Integrace, o.p.s – Klub cesta	Říčany
Sociální rehabilitace	1	Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú	Říčany

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV)

Tab. 23 – Počet registrovaných sociálních služeb se sídlem na území MAS Říčanska, zařazených do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje na rok 2018, dle typu poskytovatele

Typ poskytovatele	Počet služeb	Poskytovatel, příp. zařízení poskytovatele
Nestátní nezisková org.	11	Alzheimercentrum Průhonice, z.ú., Cesta Integrace, o.p.s., Komunitní centrum Říčany, o.p.s., Rozum a cit, z.s., Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.
Příspěvková org. města	3	DPS Senior a stacionář Olga Říčany, přísp. org.
Komerční	2	Domov pro seniory Blaník s.r.o.
Církevní	1	Domov pro seniory kardinála Berana
Město	1	Město Mnichovice
Příspěvková org. kraje	1	Domov Pod Kavčí Skálou, poskyt. soc. služeb

Zdroj: Síť sociálních služeb Středočeského kraje na rok 2018

Tab. 24 – Registrované sociální služby se sídlem na území MAS Říčanska, zařazené do Sítě sociálních služeb Středočeského kraje na rok 2018, dle převažující cílové skupiny

Převažující cílová skupina	Druh služby	Počet služeb	Poskytovatel, příp. zařízení poskytovatele
Senioři	Domovy pro seniory	3	Domov pro seniory kardinála Berana, Domov Pod Kavčí Skálou, Domov pro seniory Blaník
	Pečovatelská služba	2	Město Mnichovice, DPS Senior a Stacionář Olga
	Sociálně aktivizační služby	1	Komunitní centrum Říčany
	Denní stacionář	1	DPS Senior a Stacionář Olga
	Odlehčovací služby	1	DPS Senior a Stacionář Olga
Osoby s chronickým duševním onemocněním	Domovy se zvláštním režimem	2	Alzheimercentrum Průhonice, Domov pro seniory Blaník
	Sociálně aktivizační služby	1	Terapeutické centrum Modré dveře
	Sociální rehabilitace	1	Terapeutické centrum Modré dveře
Osoby v krizi	Odborné sociální poradenství	1	Cesta Integrace (Občanská poradna Říčany, Mnichovice)
	Krizová pomoc	1	Terapeutické centrum Modré dveře
Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společ. nežádoucími jevy	Odborné sociální poradenství	1	Cesta Integrace (Centrum primárních programů)
	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	1	Cesta Integrace (Klub Cesta)
Rodiny s dítětem/děťmi	Odborné sociální poradenství	1	Rozum a cit
	Sociálně aktivizační služby	1	Komunitní centrum Říčany
Osoby se zdravotním postižením	Osobní asistence	1	Komunitní centrum Říčany

Zdroj: Síť sociálních služeb Středočeského kraje na rok 2018

Tab. 25 – Poskytovatelé registrovaných sociálních služeb se sídlem mimo území MAS Říčanska, dle právní formy poskytovatele, stav k 1. 7. 2018

Právní forma poskytovatele	Počet	Poskytovatel, příp. zařízení
706 - Spolek	7	Bílý kruh bezpečí, z.s.; Člověk zpět k člověku, z.s.; Hewer, z.s.; Leccos, z.s.; Linka bezpečí, Naděje; Respondeo, z.s.
331 - Příspěvková organizace	5	Centrum psychol.-sociálního poradenství Středočeského kraje; Domov Hačka se sídlem v Olešce, poskyt. soc. služeb; Domov Na Hrádku, poskyt. soc. služeb; Domov seniorů Úvaly, poskyt. soc. služeb; Dům kněžny Emmy - domov pro seniory
141 - Obecně prospěš. společnost	4	Magdaléna, o.p.s.; TRĚL, o.p.s. Hospic Dobrého Pastýře Čerčany; Rytmus Střední Čechy, o.p.s.; Centrum sociálních služeb Hvozdy, o.p.s.
161 - Ústav	3	HoSt Home - Start Česká republika, z.ú.; Terapeutické centrum Modré dveře, z.ú.; Dětské krizové centrum, z.ú.
721 - Církev a nábož. společnosti	2	Famí charita Starý Knín, Raná péče (Diakonie ČCE),
112 - Společnost s ručením omezeným	1	CentrinCZ, s.r.o;
801 - Obec	1	Domov pro seniory u Pražské brány (Kouřim)

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV)

Tab. 26 – Registrované sociální služby se sídlem mimo území MAS Říčanska, dle formy poskytování, stav k 1. 7. 2018

	Ambulantní	Terénní	Ambulantní, terénní	Pobytové	Terénní, pobytové	Celkem
Počet služeb	5	8	10	13	1	37

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb (MPSV)